

Na Maria Cisa i Xarrié de Comadrán

va morir ahir a les tres del matí, a l'edat de 39 anys

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els que la ploreu: espós Feliu, fills Teresa, Feliu, Josep, Maria, Mateu i Lluís, pare polític Feliu Comadrán, germana Angelina, cunyats, oncles, ties, nebots, cosins, parents tots i les raons socials Feliu Comadrán Peric, J. Comadrán i fill i Suc. de Sampere i Llobet, en participar tan sensible pèrdua a tots els que la coneixien i estimaven els preguen que la tinguin present en llurs oracions i els agrairan l'assistència a la casa mortuòria, Corominas, 45, avui, divendres, dia 30, a les onze del matí, per acompanyar el cadàver a la parròquia de la Puríssima Concepció i d'allí a sa darrera estada.

EL DOL ES DÓNA PER DESPEDIT

Sabadell, 30 de desembre de 1921

Els funerals per l'etern descans de la seva ànima se celebraran a l'esmentada església, demà, dissabte, dia 31, a les deu del matí

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Dr. Montaña dels Hospitals de París - Pell i Veneri - Sant Pau, 23, pral., 2.

CASA SANGRÀ

ARTICLES SANITARIS

Té el gust de participar als seus distingits clients i amics la pròxima apertura del seu nou establiment als carrers de

Pelayo, 11, i Balmes, 3

Mentre s'acaben les obres d'instal·lació, el despatx i vendes s'efectuaran en el dit local

Lavabos - Banyeres - Waters

El Doctor Bigas restablert de la seva malaltia, participa als clients i amics haver-se encarrerat novament del seu consultori clínic del carrer Portaferrisa, núm. 11.

DR. BREMON Sols Baigs 2. Radiografia instantània visceral. Instal·lació transportable a domicili. BRUCH 48. - De 4 a 6.

De 25 fins a 3000 bugles
- Pila de les Flors, 16. -

Economia i Finances

Compraria d'aquesta revista els dos números 1 de l'any 1918. Escriure a LA VEU. Número 50.

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 29 de desembre de 1921.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.

Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 772.8, 778.7, 769.7.

Termòmetre sec: 12.0, 17.0, 14.5.
Termòmetre humit: 10.0, 13.0, 12.1.

Humitat (centèsimes de saturació): 76.6, 74.

Direcció del vent: NNO., NO., SO.
Velocitat del vent en metres per segon: 5.0, 3.0.

Estat del cel: Serà.
Núvols: Classe: C.S., C.S., C.

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima, 18.3, mínima, 9.0, mínima prop del sol, 7.1.

Oscil·lació termomètrica, 9.3.
Temperatura mitja, 13.65.
Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 19 km.
Observacions particulars: Boira.
El director, E. Alcobé.

Al dispensari de la Ronda de Sant Pere fou assistit Joan de Déu Arboreda, de 65 anys, el qual tenia el tornell dret fracturat per atropell de l'auto 107, a la plaça de Catalunya.

REIS

L'ideal dels nens és un

TREN ELÈCTRIC

Tenim els millors i més econòmics

Cuyàs, S. C. - Portal de l'Àngel, 11

El noi Alfred Rodríguez Sanjurjo, de 12 anys, jugant a pilota a Montjuïc, caigué i es fracturà el colze esquerre. Fou curat al dispensari de Santa Madrona.

El purgant BESOV

és universalment conegut pels seus meravellosos efectes i gust agradable. 30 cts.

Una veïna del carrer de Sant Geroni, 21, segon, donà part que, havent-se'n anat de casa deixant-hi dos fills seus petits, es van presentar dos homes els quals digueren a les criatures que havien de repassar les canonades del gas i que sa mare ja ho sabia.

Amb aquesta excusa van poder entrar al pis i es van endur un vestit d'home, un de senyora, dos de noi, un abric de noi, una flassada gran, set pessetes i algun altre objecte.

REIS

Lo més instructiu i pràctic:

Un aparell FOTOGRÀFIC

(en tenir des de 15 pessetes)

Un PROJECTOSCOPI per ampliar postals

retrats, teixits, etc.

Cuyàs, S. C. - Portal de l'Àngel, 11

Una senyora francesa que viu al carrer de Provença, requeri a la plaça de Catalunya a un inspector de policia que detingués a un subjecte.

com a autor de la sotstracció d'una arxaada amb brillants, un pendentiu i un moneder de plata del seu domicili.

El detingut es declarà autor de la dita sotstracció així com de la d'una cartera contenant 1.200 pessetes, al carrer de Cortis, 666; de dues agulles de corbata al carrer de Provença, 255; d'algunes joies i 300 pessetes a una casa del carrer de Corsega, i en altra casa del passeig de la República Argentina, 4, tercer, algunes joies d'important valor.

El lladre donà la referència de totes les cases en les quals havia venut els objectes robats, i la policia, per a comprovar les seves manifestacions, feu comparèixer les persones robades i als comerciants que havien adquirit els objectes, els quals confirmaren els esmentats fets.

Fou posat a disposició del jutjat. El detingut és francès i es diu Joan Fournières.

REIS REGALEU LLIBRES

LLIBRES IL·LUSTRATS
LLIBRES DE CONTES
LLIBRES D'ADVENTURES

LLIBRERIA SUBIRANA

PORTAFERRISA, 14

Del T... VI En Joaquin... 29 fons triplex... repartir entre

-Par... Portaferrisa, 10

La Jun... de la Premsa Di... ha pres l'acord

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

REIS

VARIADÍSSIM ASSORTIT

DE

JOGUINES

OBJECTES PER A PRESENT

El dies 2, 3, 4 i 5 de gener
GRANDIOSA EXPOSICIÓ

Fins el 31 de desembre **Important Rebaixa**

sobre les peces confeccionades en existència

40 per 100 en models de vestits de senyora i capells de senyora i nena.
20 per 100 en bruses, faldilles, refajos, bates, abrics de senyora, formes per a capell i davantals per a nenes.
15 per 100 en capells per a nena.

curació de la seva biblioteca pública a mitjan mes de gener.

Cristalleries J. Llorca, R. Flor, 30

El diputat a Corts per Tortosa senyor Martínez Villar ha prestat declaració en el procés que va originar amb les seves declaracions al Congrés, dient que havia redactat receptes fantàstiques i que foren despatxades en algunes farmàcies.

Després ha visitat al President i Fiscal.

Relatives amb aquesta qüestió hi ha tres jutjats que instrueixen diligències.

REIS

Demanen un CINE per als nens o un CINEMA per a la família

Es lo millor

Cuyàs, S. C. — Portal de l'Angel, 11

La Comissió organitzadora del Concurs de Dispositius Estereoscòpics obert al Reial Circol Artístic ha previngut a quants pugui interessar, s'els o no socis, pugui demanar-neix el terme que va ésser prorrogat per a l'admissió de Dispositius, podent presentar-se a la secretaria de l'esmentat Circol Artístic, situat a la Rambla d'Estudis, 8, fins a les vuit del vespre.

REIS JOGUINES INSTRUCTIVES

TEATRES PLOMES

«SWAN» i «HERMAN»

CAPITOL

DIBUIX D'ARTISTES

LLIBRERIA PORTA

La Cam... davant... propietat... de Con... dels rebuts

d'augment motivats per l'actua... comprovació del Registre fiscal amb apremis injustificats, ha elevat una enèrgica queixa a la Superioritat que ha estat satisfactoriament acollida.

En virtut d'això, s'ha pregat als propietaris que s'hagin vist sorpresos amb la imposició dels expressats augmentos que acudin a les oficines de la Cambra, on els facilitaràn instruccions.

JOIES VILANOVA Unitó, 6

L'Orfeó Gracienc, volent adherir-se a les festes nadalenques que celebra la Casa de Caritat i desitjant amb tal motiu completar l'alegria dels assistents d'aquella Santa Casa, els ha ofert un concert que se celebrarà el pròxim diumenge, dia primer de gener, a la tarda. El concert, compost d'obres escollides, tindrà lloc a la gran Sala d'actes, on hi ha instal·lats una sèrie d'artístics pessebres que han dirigit, entre altres, els coneguts escenògrafs senyors Bulbena, Girbal, Ros i Góell.

Hem rebut els calendaris publicats pels tallers gràfics de Balsoley i Llauger, i per la impremta Vidua d'E. Gabanach.

Avui, a les deu de la vetlla, al Centre Excursionista de Catalunya, el senyor don Agustí Duran donarà una conferència sobre el tema: «Carver Arqueològica».

La secció d'Enginyeria del Centre Excursionista de Catalunya farà avui una visita a la refinera de petroli dels senyors Catada i Companyia.

Punt de reunió: «Parada del Tramvia del Poble Nou (Plaça d'Urquidiana)», a les deu del matí.

Una noia de 19 anys, veïna de la placeta de Santa Caterina, passava el dia dels Innocents per la Volta de Sant Silvestre, i uns xicots li van penjar la «lufa», consistent en un matxo de palla.

No se'n va adonar fins que fou a casa seva, i va experimentar tal despit, per haver passejat aquell lastre pel carrer, que determinà esbrinar qui havia estat l'autor o autors del crim.

Es va posar en campanya, desplaçant unes aptituds investigadores que haurien causat enveja als detectius nord-americans, que diu que són els més hàbils del món, capaçs de des-

cobrir qualsevol facinorós, sobretot quan el facinorós es deixa descobrir. I va averiguar que els criminals eren tres marres de 10 i 11 anys, habitants en aquell veïnat.

Ahí vespre, la xicota es va presentar a un municipal, va formular una denúncia en tota forma i va exigir que se'n dugués compte al jutjat.

La conferència anunciada per avui, a la nit, al Centre Excursionista de Catalunya, sobre «Carver arqueològica», ha estat ajornada fins a nou avui.

El dia de Cap d'Any, se celebrarà al Govern civil una festa de cordialitat, en honor del secretari del dit centre, don Manuel Luengo Prieto, amb motiu del seu Sant.

Els funcionaris del Centre oficial obsequiaran al senyor Luengo amb un magnífic pergami d'homenatge, firmant en ell els senyors capità general, governador civil, alcalde, inspector general d'Ordre públic i president de l'Audiència, i tots els funcionaris del Govern civil.

El pergami, obra de l'artista senyor Ovejero, estarà exposat al públic els dies 30 i 31 del present mes, a la Joleria Valenti, Rambla de Canaletes.

A l'acte de remetre el pergami, han promès assistir-hi totes les autoritats, tant civils com militars i tots els funcionaris del Govern civil.

Per la Companyia de Ferrocarrils de Catalunya s'està donant gran impuls a la terminació de la línia de Sant Cugat a Sabadell.

Sembla que s'ha fixat el proper mes de març per a la inauguració oficial.

La Pia Unió de Sant Miquel celebrarà el dia de Cap d'Any, a l'estatge dels Germans de la Doctrina Cristiana (Col·legi Contal, passatge de Cameros), a les quatre de la tarda, una festa literària musical, a l'honor dels seus titulars la Immaculada Concepció i Sant Miquel Arcàngel.

En aquest acte, la seva notable «Schola Cantorum», executarà un selecte repertori d'obres musicals i algunes coneguts rapsodes cooperaran recitant escollides poesies.

Els parlaments seran dits, respectivament, pel president de la Pia Unió don Marian Bordes i el reverend doctor don Salvador Barone, prevere.

Les invitacions són repartides actualment entre els seus associats, però des d'aquestes columnes també invita la Pia Unió a tots els elements afins.

El dissortat Pere Dalmau, que va morir en l'accident que vàrem donar compte, corresput a una obra del carrer de Consell de Cent, no era el contractista, sinó un amo lampista, establert al carrer de Villarroel, 108.

De resultes d'haver cedit un tros de paret, va caure de l'alçada de tres pisos, i va morir a l'Hospital Clínic.

Ahí, entre la gent financiera, es deia que un banc estranger, instal·lat no fa molt a Barcelona, havia fet suspensió de pagament.

Va ésser auxiliat al dispensari de Sant Martí Pau Belmonte, de 24 anys, el qual, treballant a l'estació nova de La Sagrera (M. S. A.) havia estat atropellat per una vagoneta i havia rebut ferides contuses greus al cap i al pit i congestió pulmonar.

Va ésser portat a l'Hospital Clínic.

Ha estat detingut el joler don H. V. L., perquè, havent-se li trobat a casa seva, i comprat de bona fe, un moneder, procedent d'un robatori, es va negar a tornar-lo si abans no li era abonada la quantitat que all en va donar.

Avui, el regiment d'infanteria de Jaen, farà un passeig militar a Santa Coloma de Gramenet; el batalló caçadors de Barcelona, una marxa a Horta; el regiment d'artilleria de Montesa, una marxa al Mas Rampinyo.

Vida religiosa

Avui: La Translació de Sant Jaume, apòstol. Santa Anja, màrtir. — Demà: Sant Silvestre, papa, Santa Coloma, verge i màrtir.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Pau. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a les cinc de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Dominica de la infracostava de la Nativitat, color blanc. — La de demà: Sant Silvestre, papa, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona

Societat Anònima Arnús-Garí

Conversió dels Bons 6% a sis anys

de la

**Barcelona Traction Light
& Power Company Limited**

PER

**Obligacions 7 per 100
emissió 1921**

Havent estat canviats fins a la data la majoria de Bons 6 per 100 en circulació, la Societat Anònima **Arnús-Garí** recorda als senyors tenedors d'aquests títols que el termini de conversió quedarà definitivament tancat el dia 31 del corrent.

Barcelona, 29 de desembre de 1921.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Concepció Gimbrera i Jané de Fontanilles. Avui, a les onze. Llorens, 14. Parròquia de Sant Jaume. Cementiri de Les Corts.

En Jaume Mercader i Riba. Avui, a dos quarts d'onze. Rosselló, 268. Parròquia de Jesús.

Na Maria Cisa i Xarri de Comandran. Avui, a les onze. Corominas, núm. 45. Parròquia de la Concepció. Sabadell.

Els funerals tindran lloc el dissabte, a les deu, a l'esmentada església.

En Narcís de Llinàs i d'Arman. Avui, a les tres. Aragó, 282. Parròquia de la Concepció. Cementiri Vell.

FUNERALS

En Francesc Vidiella i Galindo. Mort el 18 del corrent, a Lloret de Mar. Avui, misses de deu a onze a la capella del Sagrament de la Catedral de Barcelona.

Na Engracia Carbonell i Vilardell, vídua d'En Francesc Teixidor. Mort l'11 del corrent. Avui, de deu a dotze, misses a l'església dels PP. Carmelites (Diagonal).

ANIVERSARIS

Na Mercè Pons i Bernareggi. Mort el 30 de desembre de 1920. Avui, de sis a dotze, misses a la capella del Sagrament de la parròquia de Sant Jaume i de set a dotze a la capella de Religioses de Maria Reparadora. N'Enriqueta Figueras i Reuach. Mort a Girona el 30 de desembre de 1918. Avui, misses a la parròquia de Sant Vicens de Llavaneres.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Teresa Col i Ravellat, vídua d'En Francesc Brillas. Enterrada ahir tarda al Cementiri de Sans.

El nen N'Antoni Puig i Casamitjana. No s'ha avisat l'hora de l'enterrament.

N'Ernest Germà i Colls. Enterrat la tarda d'ahir al Cementiri Nou.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a de trametre's articles o notes suplicades, la necessitat absoluta sense la qual no ens fa possible fer-ne el menor cas d'avaluar degudament els originals amb un segell a una firma u u i i s

Artístiques

Demà, dissabte, a les cinc de la tarda, s'inaugurarà al Saló Parés l'exposició de les obres que els artistes senyors Rusiñol, Casas i Clarassó celebren anyalment.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

DE LA PRESIDENCIA

Madrid, 29, 2 tarda.
El subsecretari de la Presidencia ha manifestat avui que s'havia rebut un telegrama de la Societat de Cambrers de Barcelona demanant al Govern que aprovi les conclusions de l'última Assemblea celebrada per aquella entitat.
Ha afegit el subsecretari que havia estat a la Presidencia una comissió de subalterns dels ministeris per a sol·licitar del senyor Maura millores econòmiques.

DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació, parlant avui amb els periodistes, ha manifestat que la detenció dels 8 obrers del carrer de Pizarro obria a que es tractava d'individus pertanyents a una societat clandestina de metal·lúrgics.

D'aquests detinguts tres foren posats a disposició del jutjat, altres tres en llibertat i un quedà detingut per portar armes sense oportuna llicència i següent així fins que pagui la multa corresponent.

Ha afegit el ministre que el governador de León nega que estiguin en vaga els obrers de la Siderurgica de Pontefrada.

Han presentat petició de millores els obrers i es realitzen gestions per a evitar que sorgeixi el conflicte.

El comte de Coello ha negat que el Govern tingués el propòsit de nomenar alcalde de R. O. Precisament —ha afegit— el Consell acordà el contrari.

EL COMERÇ A CANÀRIES

Aquesta tarda es reuniren al ministeri d'Estat els ministres de Finances i Estat amb els assessors tècnics per a tractar de la situació del comerç de les illes Canàries com a conseqüència de les últimes mesures aranzelàries adoptades per França.

L'ALCALDIA DE MADRID

En la sessió de l'Ajuntament d'avui la majoria dels regidors en nombre de 25 votaren a favor del marqués de Villabragua per al càrrec d'alcalde de Madrid, però com que la majoria absoluta són 26 l'elecció no és vàlida i la votació haurà de repetir-se demà.

El senyor Serrano Jover ha obtingut 19 vots.

LES MINES D'ALMADEN

Al ministeri d'Estat han facilitat avui la següent nota:

«El dia 31 del corrent mes acaba el vigent contracte de la casa Roschild i Fills, de Londres, per a la venda en comissió de mercuri de les mines d'Almadén.

El dit contracte fou celebrat en 1911 per un termini de deu anys.

El Govern ha cregut convenient que a partir del primer de gener de 1922 la referida venda sigui feta directament pel Consell d'Administració de les mines d'Almadén i Arrayanes, que ve funcionant des de 1913 i a carrec del qual està l'exploitació de les dues propietats. Així ho disposa el decret de 21 de l'actual publicat a la «Gaceta» del 22.

Per aquest R. D., del qual pot dir-se que obre una nova etapa en el règim de les mines d'Almadén, ja que durant molt temps ha tingut la casa Roschild per disposicions governatives o legislatives el privilegi de la venda en comissió del mercuri produït en aquelles, s'atorga al referit Consell la major suma possible de resultats per a la venda del dit producte, autoritzant-lo inclús per a celebrar acords amb altres productors d'argentí i a fixar preus mínims de venda durant un període que no excedeixi de sis mesos.

Per a realitzar aquests acords per a major termini serà precisa l'autorització del Govern.

En els casos que s'arribi a tals convenis haurà d'excepcional-se d'ells la quantitat de mercuri que es consideri suficient per al consum de les indústries nacionals, la qual haurà de ser venuda amb una bonificació que assenyalara el Consell respecte el preu convingut amb els altres productors.

Iguals facultats s'atorgen al Consell per a la venda dels productes de la mina Arrayanes.

LA QÜESTIO ARANZELARIA

Madrid, 29, 5:15 tarda.
El cap del Govern ha telegrafiat al ministre de la Guerra, preguntant-li la data, almenys aproximada, de

la seva tornada a Madrid. Si aquesta es retardés alguns dies, s'ajornaria la celebració del Consell, i entretant el president i ministres, en unió dels assessors tècnics, senyors Flores de Lemus i Posada, iniciaran una sèrie de reunions al ministeri de Finances dedicades a l'estudi de les modificacions més essencials introduïdes als aranzels.

FRANÇA I ESPANYA

«El Sol» explica per què no ha vingut el delegat francès per a gestionar la represa de les relacions comercials. Paribada del qual estava anunciada primer per el dia 21 de l'actual i després per el dia 27 o el 28.

Diu que el començament de les negociacions ha quedat suspès indefinidament perquè s'ha complicat l'assumpte dels ports francs.

A Melilla, Ceuta i Canàries les mercaderies franceses no paguen drets aranzelaris, però França, en el moment de rompre's el modus vivendi, establí, per a les procedències d'aquells ports, els drets generals amb una sobretaxa que pot arribar a un 80 per 100 del valor de la mercaderia.

Abans de la ruptura havia ja fet el Govern espanyol a França algunes consideracions sobre la situació especial dels ports francs i havia ofert no alterar el règim especial si França modificava el tracte als nostres productes procedents de Ceuta, Melilla i Canàries.

Francia contesta que no podia establir diferències entre uns i altres territoris espanyols i féu altres arguments.

Aquesta conducta del Govern francès podia contestar-se de tres maneres.

L'una era contestar al decret francès de 8 de desembre d'una manera general, gravant les importacions franceses amb un recàrrec sobre la tarifa general, que pogués ser «el valor», semblant al francès, i, demés, imposar un aranzel especial d'exportació de certs productes (peix, crinets, llana, polpes de fruites, safra, sofres, pinites, coccinelles i alguns minerals que França, malgrat la ruptura, ha deixat exempt de drets, per ser necessaris a indústries bàsiques franceses).

El nostre Govern s'abstingué de moment d'adoptar aquesta determinació, per a no fer més vivants les relacions.

El segon sistema era suspendre el règim de ports francs per a les mercaderies franceses: és a dir, aplicar l'aranzel de duanes exclusivament a les procedències franceses.

Podia basar-se aquesta mesura en el mateix argument de França, que no és convenient fer diferències entre uns i altres territoris.

També el Govern rebutja aquest sistema, perquè pogués ser un precedent per a restringir alguna la franquícia aranzelària que regia en aquells ports.

Quedava un tercer camí: prohibir l'entrada de les mercaderies franceses als ports de Canàries i Marroc.

Al cap i a la fi, aquesta era la contestació equivalent a la mesura presa per França contra els fruits de Canàries, l'entrada dels quals a la venda quedà de fet anul·lada per la quantia de les càrregues i sobretaxa que pesen al seu damunt.

Però Espanya, en imposar aquesta prohibició, també deixà lliure el camí per a permisos especials d'importació, criteri que no observa el Govern francès.

Aquestes mesures del Govern espanyol han donat un nou pretext per a l'ajornament del viatge del delegat francès.

Es va dir primerament que aquesta mesura significava la prohibició del trànsit de mercaderies franceses per al Marroc a través dels nostres ports francs, quan l'únic que es prohibia era el comerç d'importació.

Llavors França observà que la importació no es pot prohibir en temps de pau i significa un marcat intent de ruptura.

El nostre Govern va fer veure que la prohibició no era total, sinó local, per a Ceuta, Melilla i Canàries, i sols com a resposta al que França feia amb les procedències d'aquells ports, i que aixecaria la prohibició així que França millorés el seu règim en les nostres mercaderies.

AIXÍ ESTAN LES COTES

Francia es nega a trametre el seu delegat i sembla que afegeix ara que aquest delegat no podrà fer labor efectiva fins que no estigui acabat el nostre nou aranzel.

Estranya raó, perquè precisament (legeixi's el Llibre Roig), França ens criticava, abans, no voler entrar en negociacions mentre l'aprovació de l'aranzel no donés una base per a un acord ferm i durader.

LES JOVENTUTS CÀTOLIQÜES

El cardenal arquebisbe de Toledo ha dirigit una carta-circular a tots els bisbes d'Espanya en la qual es recollí una iniciativa del Congrés Internacional de Joventuts Catòliques celebrat a Roma el setembre d'últim per a crear a Espanya la Joventut Catòlica espanyola.

Prega els bisbes que procurin crear entitats locals que es confederaran després en un organisme nacional.

Segons aquest pensament, es preten que les associacions locals en altres països, integrades no solament per joves intel·lectuals, sinó també per mestres i camperols, es federin per diòcesis, agrupant-se les Federacions diocesanes en una gran Confederació Nacional.

Cada associació haurà de tenir un conseller, sacerdot. Se'n nomenarà un altre per a la Federació diocesana, i per últim es designarà el que porti el nom de conseller nacional de la Joventut Catòlica.

BANQUET ESPANYA I PUERTO RICO

Madrid, 29, 5:15 tarda.

Al saló gran del Palace Hotel s'ha celebrat a mitja l'any un banquet homenatge al president de la Cambra dels Diputats de Puerto Rico, don Galetà Coll Cuchi.

Han assistit a l'acte el ministre de Gràcia i Justícia, senyor Francisco Rodríguez, alguns representants dels països sudamericans, encara que amb caràcter purament particular, els ex-ministres senyors Andrade i Pérez Caballero, alguns artistes i escriptors i una nombrosa representació de la colònia hispano-americana.

En nom de la Comissió organitzadora ha ofert el banquet don Rafael Hernández Ustia, qui ha regalat les simpaties demostrades per Espanya a Puerto Rico.

El senyor García Martí, secretari de l'Ateneu, ha llegit una carta del president de l'entitat, comte de Romanones, lamentant no haver pogut assistir al banquet. L'Ateneu —afegit— s'adhereix a aquest homenatge.

L'ex-ministre d'Estat senyor Pérez Caballero recorda les paraules que el comte de Romanones va pronunciar a l'Ateneu respecte a la necessitat que Espanya, següent una política d'amor amb les repúbliques sud-americanes, en harmonia amb el poble nord-americà.

El senyor Coll Cuchi accepta l'homenatge, no pel que, a ell personalment es refereix, sinó per demostrar clarament les moltes simpaties que el poble espanyol sent per Puerto Rico.

Es un país —afegit— molt petit, però tenim grans aspiracions.

Es refereix a un article periodístic en el qual es lamentava l'artificialitat de què en la conferència que donà l'orador a l'Ateneu sobre Puerto Rico no haguessin aportat proves, i diu que aquestes proves poden trobar-se en la legislació portorriquenya.

En les nostres lleis podrà veure's —afegit— el grau de civilització del nostre poble. Hem acabat amb l'alcohol i amb els jocs d'atzar. Hem creat un Institut de benestar social on el pobre ha pogut menjar i il·lustrar-se.

Diu que realment el comerç de Puerto Rico és el més gran del món. Recorda que quan una Comissió de senadors americans anà a Puerto Rico per a estudiar les condicions dels portorriquenys, el cap del partit nacionalista, senyor Barceló, els digué que el que ells volien era d'acabar que Puerto Rico fos lliure.

Un senador nord-americà li contestà que el retirassin la bandera dels Estats Units. Puerto Rico seria el poble més pobre de Sud-Amèrica, i el cap del partit nacionalista contestà: «Volem la llibertat encara que ens morim de fam».

No tant el partit nacionalista —afegit— odi a Nord-Amèrica, el

que sent es anhel purament espiritual.

La nostra partit d'un hispano-americanisme, fundat en interessos, no en retòrica, i advoca per la creació a Madrid d'un Palau de la Raza, on mitjançant oficines comercials i de navegació puguin els pobles sud-americans saber el que passa, el que representa i el que pot representar Espanya.

El senyor Coll ha estat molt aplaudit.

NOTES DE MELILLA

Melilla —En la visita que fe el ministre de la Guerra al Molulá abans d'arribar a Melilla a la vora oposada un automòbil volatà i indigna.

Era el consol espanyol d'Uxda, don Isidor Caligas, qui acompanyava la senyora i filla d'Antoni Galán, les quals foren presentades al ministre de la Guerra.

Diguereu que habitaven una casa pròpia de Zeluan quan la catàstrofe d'Annual, fent-los presoners els moros i portant-los al zoco d'Arkema i després a casa de Ben Chelali, on foren rescatats pel consol, pagant per la senyoreta 3.000 pesetes.

La senyoreta parla perfectament l'arab i és agraciada i elegant.

Referí episodis ocorreguts a Zeluan. Els periodistes li preguntaren si Zeluan tenia algun a queviures. Contestà que sí.

Se li tornà a preguntar per què es rendiren i la senyoreta contestà: «Perquè el capità Carrasco es confià massa. Li digueren que Sagangan s'havia rendit».

El senyor Argente, dirigint-se a l'Alt Comissari, digué: «No havien de rendir-se».

El general Berenguer es limita a contestar: «Té la paraula el general Picasso».

La senyoreta afegí que els moros s'emportaren 19 dones i d'elles sols se n'havien salvat tres.

Els senyors Clerra i Berenguer conferenciaren extensament amb el consol, el qual anuncià que els rebels es dirigien ara envers la frontera francesa, emportant-se alguns presoners, que podrien rescatar-se. Afegí que els rifenys en grans grups penetren a la zona francesa. En veteren uns 300 que es dirigeixen a Uxda.

El senyor Clerra cità el consol per a les notícies de la nit, amb l'objecte de conferenciar més detingudament.

Després de conferenciar el ministre amb el general Cabanellas i el coronel Riquelme, tornaren a Melilla, arribant a les dues de la tarda.

Amb el senyor Clerra dinaren els generals Berenguer, Sanjurjo i Burguete, el periodista senyor Argente i els comandants de l'Alfonso XIII i del «Gralda».

Mentre el senyor Clerra visitava l'Hospital dels Docks, la resta de la comitiva, amb el general Burguete, qui portava la representació de Berenguer, anà al zoco El Had, on s'efectuava la remesa d'armes dels de Beni-Sicar.

Occuparen cillons el general Burguete, el senyor Argente i Abd-El-Kader.

Els voltants del campament presentaven un aspecte pitoresc, ocupat per molts indígenes i al voltant centenars de soldats de les posicions immediates.

Tres cents cabillens amb armes, bosses de municions, gúmbies i pistoles, anaren desfilant amb tigus variadíssims, des del moro ric vestit amb valuosos xilavs, fins al rifeny mig despullat i anaven llurant les armes a la policia indígena.

També remeteren un carro ple de municions de fusell i granader d'artilleria.

La desfilada fou ràpida, a petició dels sotmesos, els quals tenien que en tornar al respecte a llurs pobles, fossin objecte d'una agressió.

El total dels fusells lliurats fou de 400.

El coronel Riquelme manifestà que pels de Beni-Sicar havien lliurat ja 1.700 fusells.

Abd-El-Kader obsequià els visitants amb un te.

El ministre de la Guerra visità les famílies dels presoners. L'entrevista fou molt llarga, reiterant-se la seguretat de que el Govern no deixa de la mà l'assumpte.

LA SITUACIO A PORTUGAL

Lisboa, 29. — En breu veia de consti-

bles desordres, la guàrdia republicana exerceix especial vigilància sobre certs organismes qualificats de turbulents.

A conseqüència de l'explosió ocorreguda a la Confederació General del Treball han estat practicades moltes detencions.

El cap del Govern ha repetit que estava disposat a mantenir l'ordre, si-gui com sigui. —Havas.

Lisboa, 29. — A causa de la indisposició que pateix el president de la República no se celebrà el dia primer d'any la recepció acostumada. —Havas.

Lisboa, 29. — Aquest matí han fet explosió diverses bombes en el local de la Confederació del Treball.

Les bombes han esclatat a les mans dels que les construïen. Han resultat dos morts i cinc ferits. —Havas.

SINISTRE MARITIM

Madrid, 29, 6:15 tarda.

Santander. — Prop del terme marítim de Suances naufragà el veler «Concha», de la matrícula de Bilbao, propietat de Casimir Zumbunegui. El veler anava tripulat per cent homes.

Aquesta es llançaren a un bot i es dirigiren a Suances, en el qual port no pogueren entrar, a causa d'estar tancada la barra per la molta mar.

El vigia de Suances els avisà i avisà a la comandancia de Marina de Santander, d'on sortí un bot amb un practic que remolcà el bot dels naufragats fins a l'altre port.

No s'han hagut de doldre desgràcies personals.

El veler s'ha perdut totalment.

VAGA

Corunya. — Els carregadors i descarregadors de l'estació del ferrocarril s'han declarat en vaga, perquè el contractista del servei, don Joaquim Nistal, es nega a concedir-los la jornada de vuit hores.

Intervé en l'assumpte el president de l'Associació Patronal.

El senyor Nistal ha demanat que se li concedís un terme de vuit dies per a resoldre.

Són generals les protestes contra l'actitud en que s'ha col·locat el contractista.

PARTIT INTERNACIONAL DE FUTBOL

Madrid, 29, 8:30 nit.

Aquesta tarda s'ha celebrat el camp de l'Atletic d'antany el partit internacional de futbol entre el famós equip d'Amsterdamben el 1892, en el qual figuren vuit jugadors que venen demés reforçats amb jugadors pertanyents als millors clubs de Dinamarca, i una selecció dels clubs madrilenys Racing i Athletic.

La primera part ha acabat amb 2 punts a 0 a favor dels madrilenys, que han dominat completament els seus contraris: estenent-se i combinant els delanteros a la perfecció.

Al segon temps els danesos han fet un gran esforç aconseguint al mateix temps 6 punts per 1 que es van apuntar els de Madrid.

El partit, doncs, ha estat guanyat pels estrangers que es van apuntar 6 gols per 3 que va fer la nostra selecció.

La selecció madrilenya ha deixat molt que desitjar en la seva composició, puix no han pogut jugar dos dels seus millors campions.

FIRMA DEL REI

El Rei ha signat els següents decrets:

D'Estat. — Agraciant amb la banda de la Real Orde de Maria Lluïsa a S. A. R. la infanta Maria Cristina de Borbón i Batemberg.

Concedint la mateixa banda a la senyora Maria de l'Assumpció de Vinuesa i de Besson de Muñoz Jaldón i Reyilla.

Nomenant cavaller de l'Orde d'Isabel La Catòlica a don Joaquim Souto i Cuero.

Idem, idem, a don Frederic Santander Ruiz Giménez.

Idem, comandador amb placa de l'Orde d'Isabel La Catòlica, lliure de desgràcies a don Ferran Saura i Ugarte.

D'Hisenda. — Promulgant quatre lleis de les votades per les Corts, relativa una al projecte de llei d'Ordenació Bancària, i les altres a concessions de crèdits a altres tants departaments ministerials.

El millor present que els

REIS

poden fer a les nenes i damisel·les que pertanyen als

POMELLS de JOVENTUT

és la típica

CAPUTXETA BLANCA

la qual es pot adquirir en els

MAGATZEMS

SANTA EULALIA

ALS POMELLS que ens encarreguin més de 25 caputxetes, se'ls farà un descompte excepcional.

Ascendint a cap de primera classe i nomenant-lo interventor d'Hisenda a Granada, a don Antoni Prieto. Concedint igual categoria i nomenant-lo interventor del Cos pericial de Comptabilitat, a don Pere Garate. Altres decrets ascendint a cap d'Administració de segona i tercera classe, respectivament, a don Artur Prieto Dorrego i a don Celedoni Carrasco Rodrigo.

EXPLOSIÓ

Aquesta tarda, les nombroses persona que transitaven pel carrer de Peligros i adjacents s'han vist sobtadament sorpreses amb el soroll d'una gran explosió que ha produït el pànic entre els transeünts. Ningú atinava en la causa de l'explosió i el lloc on havia ocorregut. Transcorreguts alguns instants, s'ha sabut que l'explosió havia tingut lloc al Casino Militar i que havia ocorregut a la caldera de la calefacció. Per efecte de l'explosió s'ha produït un petit incendi que ha estat immediatament apagat pel cos de bombers. No hi ha hagut desgràcies personals.

CREU DE BENEFICENCIA

El senyor Millán de Priego ha sol·licitat per ofici del ministre de la Governació la concessió de la Creu de Beneficència per als dos guàrdies i els dos serenos que van assistir a la jove que va donar a llum un noi al carrer de Carranza, fa pocs dies, la qual criatura ha estat enfilada pel Cos de Seguretat.

ELECCIÓ SENATORIAL

Per a la vacant de senador per la província d'Orense, deixada per don Vicens Pérez, mort recentment, s'ha elegit l'ex-ministre don Fel·li Suárez Inclán, que en les passades eleccions generals va quedar sense representació parlamentària.

NOTA BURSATIL

Els cabals públics estan oferts i baixa la partida d'interior 20 cèntims i tancar a 68. L'exterior també cedeix un quart. En valors industrials, poc negoci i reduïdes oscil·lacions. La moneda estrangera es tracta desanimadament. Els francs, baixen 70 cèntims; els mros, 20; els dòlars pugen 13 i les lliures no es contracten però apareixen cotitzades a 28'10 diners.

L'ACTUACIÓ DEL MINISTRE DE LA GUERRA

Al Congrés hi havia avui més concurrència que en dies anteriors. Tots els comentaris es relacionaven amb l'actuació del ministre de la Guerra a Melilla, i amb el contingut de l'article publicat per «La Correspondencia Militar». Es deia que a conseqüència de tot l'ocorregut, el ministre de la Guerra avançava la seva tornada a Madrid, i que immediatament se celebraria un Consell de ministres que tindria molta importància.

ACCIDENT FERROVIARI

L'inspector de vigilància a l'estació del Nord, comunica a la Direc-

ció de Seguretat que a conseqüència d'haver descarrilat el tren tramvia i correu de Galícia, es troben interceptades les línies d'Avila i Segovia, no podent, per tant, circular en ambdues línies cap tren. En l'esmentat accident no hi ha hagut cap desgràcia personal.

EL DISGUST DE L'EXERCIT

El corresponent a Melilla de «La Correspondencia Militar» diu que segueix, que potser estigui relacionat amb els rumors que han circulat: «El dia d'ahir fou d'extraordinària agitació, agitació que, si els nostres informes no ens enganyen, es traduiria aviat en una nova organització de la Comandància general de Melilla. Si bé es va creure que el conflicte d'antiguitat, plantejat amb motiu del nomenament del general Sanjurjo, marxava en dies de solució, fets posteriors han demostrat que ha sofert una agudització que reclama urgentment mesures per a resoldre'l de conformitat a les pràctiques tradicionals de l'Ordenança. I consti que això no implica res per als prestigis del brau general Sanjurjo, que per tot hom són reconeguts, plantejant-se que per errors de sistema se li hagi creat una situació difícil. El general Nella no ha depositat la seva actitud. Continua malalt i sembla que aquesta actitud ha trobat ressò en les guarnicions d'Espanya, puix el general Nella n'ha rebut inequívocques proves. Es demana només un respecte a la tradició de l'antiguitat en l'exercit, que influeix en l'organització, puix de persistir el sistema contrari, s'hi introduiria un veritable desordre de funestes conseqüències; i això és l'únic que es tracta de restablir: el respecte als usos tradicionals de l'Ordenança.»

El mateix cronista relaciona aquest disgust amb l'arribada del general Burguete, i després afegeix: Sembla que els propòsits del ministre de la Guerra eren haver ascendit immediatament a divisionari al general Sanjurjo i d'aquesta manera quedava solucionat el problema plantejat de l'antiguitat, però aquest ascens presentava l'entrebanc que no es podia fer sense acord de les Corts i el ministre no podia presentar-lo a elles sense que aquestes aproassin el discutit projecte de recompenses, puix el general Burguete, sobre tot, quedava col·locat en un pla d'inferioritat si les Corts haguessin aprovat l'ascens del general Sanjurjo i no el del general en cap, presentant molt abans a la deliberació del Parlament.

Intenta vèncer aquesta dificultat, però topa en això amb tals dificultats, que hagué de desistir, i el Parlament es tanca sense que el general Sanjurjo ascendís a divisionari el mateix dia que s'aguditzava el conflicte plantejat per l'antiguitat del general Sanjurjo.

Davant aquesta situació, sembla que el ministre pensà tornar les coses al seu lloc normal, donant per acabada la interinitat del general Sanjurjo i nomenant de fet un divisionari comandant general de Melilla, recaient aquesta elecció en el general Burguete. Però per això també es presentaren

dificultats, ja que hi havia diversos punts de criteri entre Burguete i Berenguer, en la manera de resoldre el problema de Melilla, i quan el ministre tancava la forma d'arribar a un acord, es ferit el fill del governador militar de Madrid, i aquest desgraciat accident varia en hores el problema, puix res més natural que el pare vingues a Melilla per a veure el seu fill, que estava per la pàtria en un hospital de sang, i aquest viatge a Melilla no volgué desaprofitar-lo el ministre, i el senyor La Cierva avança el seu viatge i conferència amb el general Berenguer per a entreveïr-se a Màlaga, ja que havien de coincidir a Melilla els dos generals i el ministre, on s'intentaria arribar a un acord.

Aquest acord es farà sobre la base de reorganitzar l'exercit de Melilla, reformant les diverses brigades, amb la qual cosa es canviaria la plantilla de comandament, concedint una completa autonomia a la Comandància general de Melilla, deslligant-la de la responsabilitat del general en cap, estant només a ell unida en el que afecta a l'Alta Comissaria, per a la implantació i desenvolupament de la política del protectorat, existint la deguda harmonia militarment, per a totes les operacions que fossin necessàries en la nostra zona, en les seves relacions amb la zona occidental.

LES RELACIONS COMERCIALS

Al ministeri d'Estat han facilitat la següent nota: «El Govern espanyol, tenint en compte que aviat haurà d'esser posat en vigor un nou aranzel de duanes, va resoldre denunciar els aranjaments comercials concertats entre Espanya i altres nacions, sobre la base de l'aplicació per la nostra part de la segona columna de l'aranzel provisional de 17 de maig últim. A l'efecte, denuncià els tractats estipulats amb Bèlgica, Suècia, Dinamarca, Països Baixos i Suïssa.

El Govern belga acceptà ja oficialment la proposta espanyola, consistent en l'aplicació a les mercaderies d'aquell país, i des de la data de la publicació de l'esmentat nou aranzel dels drets de la segona columna del mateix, en lloc dels de la segona columna de l'aranzel provisional de 17 de maig últim, que deixarà de regir en entrar en vigor aquell altre. Els Govern de Suècia i Dinamarca l'acceptaren en principi, i pel que es refereix als Països Baixos i Suïssa, continuen els tractats amb els respectius Govern per a obtenir el seu assentiment a l'esmentada proposta, segons la qual, ultra el tracte que amb els dit països hagi de seguir aplicant-se a les mercaderies espanyoles, serà el que actualment ve atorgant-los en virtut dels aranjaments comercials vigents.»

ESCALA A FERNANDO POO

Una nota facilitada a Estat, diu així: «La Companyia Nacional de Navegació, que fa els viatges entre Lisboa i les colònies portugueses de l'Àfrica occidental, ha resolt que els seus vapors facin escala a Fernando Poo, tant a l'anada com a la tornada. Aquest servei començarà de regir el mes de febrer pròxim, sortint els vapors de Lisboa el dia 7 de cada mes. No obstant, el que primer farà escala a les nostres colònies, serà el vapor «Mossamedes», de 5.500 tones, que sortí el dia 28 d'aquest mes.»

Els nens del carrer

La Junta de Protecció a la Infància ha recollit del carrer un noi arribat de poc a Barcelona, procedent d'Almeria, sense comptar aquí amb cap mitjà de subsistència, com no fos la mendicitat. Serà repatriat.

Un altre noi, orfe i abandonat i vagabund, que ha entrat a l'Asil de la Junta.

Un altre noi, procedent d'Andorra, fugat de casa seva. Serà repatriat.

Un altre noi, cec, amb la seva àvia cega, captant. Serà repatriat a Cuevas de Vera, d'on acaben d'arribar.

Un altre noi, orfe i abandonat, que ha estat recollit, dormint al peu de Colom. Ingressa a l'Asil de la Junta.

Un altre noi, també recollit dormint en un recó de carrer, explotat pel seu pare, qui fa veure que és cec i mena mala vida, ingressa el noi a l'Asil i s'instrueix procediment contra el pare.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata Plaça del Rei.

D'Història Natural, al Parc, «Martorell», al passeig de les Magnòlies; «Museu de Catalunya» (fanna, flora i gea catalanes; oceanografia, paleontologia), a l'ex-restaurat de l'Exposició; «Vivarium», a l'antic fàbrica; cada dia, menys els dilluns, de deu a quatre; a la Cascada. — Obert a una i de tres a cinc de la tarda. Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquiliologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la vetlla.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocols: Notariat, 4.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda. Avisant anticipadament també es pot visitar els dies festius.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Biblioteca pública per a cecs. Passeig de Torres Amat, 6. Dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Provincial Universitaria. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda, els dillenges.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament

tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit del vespre.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 2.

De Catalunya (Bisbe, 1). — Cal una tarja de presentació. De deu del matí a la una del migdia i de cinc de la tarda a les vuit del vespre.

Ardís. — Oberta de les nou del matí a la una de la tarda, de les vuit a les deu del vespre. Passeig de Sant Joan 26, principal.

Centre Excursionista de Catalunya (carrer del Paradís). — Oberta de deu a vuit de la tarda i de les deu a dos quarts de dotze de la nit.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 11 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els dillenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal.

Deis Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

De la Cambra de Comerç. — Especialitzada en les matèries relacionades amb els fins de la Corporació. Per als seus electors i associats, i també per a altres persones recomanades per aquests o per altres associacions econòmiques. Oberta de dos quarts de deu a una i de dos quarts de quatre a vuit els dies feiners, i de deu a una.

Biblioteca especialitzada en matèries tèxtils. Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze.

Servai de préstec.

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggeriments dels nostres amics i lectors.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggeriments que siguin útils o factibles.

D'ací d'allà

Ha sortit el
Número Extraordinari de Nadal

Extensa i variada col·laboració profusament il·lustrada.
Cinc magnífics suplementes en color i en roto-gravat.

Més de cent planes de text

Preu: 1'50 pessetes

Els subscriptors la rebran sense augment de preu

Subscriuiu-vos al Magazine

D'ací d'allà

La millor revista per a les famílies

NOTICIES DE L'ESTRANGER

El viatge del Mariscal

El mariscal Foch ha estat a Nord-Amèrica des del 23 de novembre al 14 de desembre. Durant aquest període només ha dormit una nit a l'hotel. Les restants les va passar en el tren, anant de l'un cantó a l'altre de l'immens territori dels Estats Units. Va assistir a dos banquets diaris i hi va haver dies que va haver de pronunciar sis discursos. En certes poblacions va veure obligat a esgranyar la mà de 4.000 nois de les escoles que desfilaven de «un a un» davant d'ell.

No es pot dir que hagi estat el viatge del mariscal una excursió de recreu. Per una tal empresa es necessita més força que per plantar cara als soldats d'Hindenburg.

El mariscal ha tornat carregat d'equipatge. Espases d'honor, estàtues de la victòria, birretes de doctor, plaques, inscripcions, etc., omplen una pila de bagula. Però els records que més alt han obtingut han estat un porc del Iowa, viu, i un gat salvatge de Montana, també viu. Durant la tornada, el mariscal els visitava sovint, i els operadors de pel·lícules han fet cèlebres aquestes dos animals.

Publicació de documents interessants

Washington, 29. — Ha causat extraordinària impressió la notícia que el «New York Times» va emprendre la publicació d'una documentació guardada fins ara en un petit bagul d'aer, del qual s'ha parlat ja diverses vegades. Aquesta capsa conté una relació estenogràfica de les converses del Comitè dels Quatre, durant la Conferència de la Pau.

Mr. Begg, diputat per l'Ohio, ha declarat que presentaria a la Cambra de representants un projecte de llei prohibint la publicació d'aquests documents. — Havas.

El Consell Suprem i la qüestió d'Orient

Sofia, 29. — La notícia que el Consell Suprem durant la seva pròxima reunió ha d'ocupar-se de la qüestió del Pròxim Orient preocupa els polítics. Bulgària va perdre la seva sortida a la Mar Egea, i això portava de tal manera el comerç búlgar, que pot dir-se que està quasi paralitzat, la qual cosa fa més difícil la situació econòmica del país. La premsa expressa la seva esperança que ha arribat probablement l'hora de preocupar-se seriosament de donar a Bulgària sortida a l'Egeu. — Havas.

Compra de locomotores

Bucarest, 29. — L'Estat ha firmat un conveni amb el Banc Nacional, referent a l'avenç necessari per a pagar 176 locomotores. — Havas.

L'església romanesa

Bucarest, 29. — L'Assemblea Constituent de l'església romanesa ha reprès les seves sessions, sota la presidència del metropolita i del doctor Naltescu. L'Assemblea té per objecte aconseguir la unificació de l'església del regne. — Havas.

El Danubi gelat

Bucarest, 29. — A conseqüència del fred i dels temporals de neu, el Danubi està obstruït pel gel, des de Sulina. La navegació ha quedat suspesa. 76 vapors d'alta mar que es trobaven als ports de Braila i de Galatz, han quedat entre el gel, realitzant-se grans esforços per a salvar-los. — Havas.

Al Senat francès

París, 29. — Continua la discussió relativa al pressupost del ministeri de Comerç.

El ministre del ram, contestant a diverses preguntes referents a les relacions comercials franco-espanyoles, ha dit, entre altres coses, el següent:

No es tracta, com algú malvolentment ha volgut donar a entendre, de qüestions d'amor propi. Per respondre, amb tota sinceritat, que mai s'hi ha pensat.

El govern no ha tingut ni la més remota predisposició encaminada a posar a Espanya, envers la qual tenim tota la nostra estimació i sim-

patem afecte, en una posició difícil.

Es tracta simplement de la defensa d'interessos comuns, que discutirem amb Espanya, com els discutirem amb el millor amic o parent.

Defensarem els nostres drets, dins la més gran cordialitat, com sempre que es tractava de negociacions amb Espanya hem tingut l'especial satisfacció de fer-ho.

Tenim gran cura a continuar creant les relacions afectuoses amb aquella nació, i en aquest estat d'esperit és en el que vam emprendre i perseguim les converses.

No podem deixar abandonats els interessos de França, ni allò que és legítim obtenir d'Espanya; però no estarem de més deixar consignat que no hem demanat res, que al mateix temps no concedíem nostres. — Havas.

La visita dels reis belgues al Vaticà

Roma, 29. — Els diaris diuen que el Vaticà ha rebut l'anunci de la visita dels reis de Bèlgica per al pròxim gener. Aquesta visita tindrà lloc, segons formalitats establertes pel Papa, quan aconsegueixi que les visites dels sobirans catòlics podrien, en endavant, efectuar-se normalment. — Havas.

Els orfes de la guerra a Bulgària

Sofia, 29. — Segons una estadística que acaba de publicar-se, el nombre d'orfes de la guerra assoleix a Bulgària a 254.600. — Havas.

El nacionalisme egipcià

Berlin, 29. — La lluita dels nacionalistes egipcis ha repercutit entre els nombrosos estudiants d'Egipte residents a Berlín. Nombrosos joves han passat per davant l'ambaixada britànica als crims de «vicio Egipte lliure», «abaix Anglaterra» i «volem la llibertat del nostre país».

Al mateix temps es distribuïen opuscles i fulles de propaganda a la multitud.

Els manifestants adoptaren una actitud correcta, sense que la policia, que els vigilava de prop, hi hagués d'intervenir. — Havas.

El Caire, 29. — L'agitació continua a tot el país, encara que amb tendència a minvar.

Les mestresses d'escola indígenes han realitzat una manifestació, essent detingudes quatre manifestants.

Un comerciant argentin ha engegat un tret contra la multitud en manifestació, essent la seva bota assaltada i cremada.

Malgrat la vigilància de la policia continuen violent-se, en diversos llocs de la capital, pasquins invitant la població a lluitar i matar els enemics del nacionalisme egipcià.

En alguns ports, especialment a Port-Said, s'ha declarat el boicot contra les mercaderies angleses.

Segons comunicuen d'Alexandria, els advocats i clergues s'han ajuntat a la protesta, declarant la vaga. — Havas.

Alexandria, 29. — Es confirma que durant aquests dies la policia ha practicat més de 400 detencions. Havas.

Conferència ferroviària a Rússia

Riga, 29. — La premsa anuncia que durant el mes de gener tindrà lloc en aquesta ciutat una conferència ferroviària, a la qual seran invitats Polònia, Estònia, Lituània i Txecoslovàquia. La Conferència tractarà de les comunicacions directes entre aquests països. — Havas.

Insurrecció a la Carèlia

Helsingfors, 29. — El nombre de districtes que se sumen al moviment insurreccional de la Carèlia augmenta. Els insurrectes han obtingut noves victòries.

El comissari rus de Negocios estrangers, senyor Txitxerin, ha tramès una nota al ministre de Finlàndia sobre la situació a la Carèlia. Aquesta nota reproduïx les censures d'una nota precedent i esmenta noms dels subdite finlandesos que han ajudat als insurrectes. — Havas.

Anglaterra i les reunions del Consell Suprem

Londres, 29. — Comentant les converses diplomàtiques en curs, escriu el «Daily Mail»:

S'han celebrat ja moltes reunions

del Consell Suprem. Pels mateixos, s'han discutit importants qüestions internacionals, però aquestes qüestions deixen de banda els interessos directes de la Gran Bretanya. La reunió de la setmana vinent ha d'esser diferent. Existeixen certs interessos que no han de quedar oblidats. És necessari que Anglaterra reprènqui el seu comerç d'exportació, del qual depèn tota la seva vida. El país compta amb Mr. Lloyd George per aconseguir aquest objectiu. Per això el primer ministre haurà de conciliar les necessitats d'Anglaterra amb les reclamacions de França. Admetre que Alemanya no pugui pagar, és un absurd. Alemanya pot pagar, i el Consell Suprem, en la seva pròxima reunió, no s'ha d'ocupar de si ella pot pagar, sinó d'en quina forma haurà de pagar. — Havas.

Les resolucions de la Conferència de Reval

Riga, 29. — A conseqüència de les resolucions de la Conferència de Reval, la Comissió de perits tindrà lloc per a últims del mes de febrer, un projecte d'acord entre els països bàltics i la Rússia dels Soviets. — Havas.

El general Lerrond condecorat

París, 29. — El Govern ha concedit la placa de gran oficial de la Legió d'Honor i la Creu de Guerra al general Lerrond, president de la Comissió internacional de l'Alta Silèsia, en premi dels serveis prestats a França i a la causa dels aliats. — Havas.

El Consell de l'Imperi i el ultimatum dels ferroviaris

Berlin, 29. — El Consell de l'Imperi es va ocupar ahir de l'ultimatum que ha estat dirigit al Govern pel grup de ferroviaris de Westfalia.

El Govern de l'Imperi creu que les reivindicacions formulades pels esmentats ferroviaris són inadmissibles i que l'acceptació de les noves demandes constituirien per al presupost una càrrega, el reembors de la qual seria impossible de realitzar actualment.

Els ferroviaris han aconseguit fins al divendres l'acabament del termini atorgat al Govern perquè contesti d'una manera definitiva l'ultimatum. — Havas.

La Conferència de Cannes

Roma, 29. — L'Agència Stefani publica una nota dient que la Conferència de Cannes serà precedida per una altra conferència preparatòria que amb caràcter preliminar se celebrarà a París.

En la dita reunió prèvia seran examinades les qüestions econòmiques que després han de tractar-se a la Conferència de Cannes. — Havas.

En honor del general Díaz

Roma, 29. — L'ambaixador dels Estats Units a Roma donà ahir passada un banquet en honor del general Díaz, el qual ha estat agraciat recentment pel Rei amb el títol de Duc de la Victòria. — Havas.

Xile i el Perú

Lima, 29. — La contesta donada a l'última nota xilena, el Govern peruà declara que accepta la proposició de tractar delegats a Washington, juntament amb delegats xilens, però amb la expressa condició que totes les qüestions sobre les quals hi hagués divergència sobre el Tractat de 1903, siguin sotmeses a l'arbitratge del president dels Estats Units. — Havas.

La conferència del desarmament

Washington, 29. — La premsa es troba dividida en què que fa referència a la qüestió dels submarins. El diari «World», democràtic, i l'«Herald», republicà, són partidaris de la supressió, mentre que el «Washington Post», que té fama de ben informat, creu que es tracta d'una arma de guerra com una altra qualsevol, i que, si bé d'ella es pot fer una aplicació abusiva, té, no obstant, reals qualitats defensives. — Havas.

Washington, 29. — En la sessió celebrada aquest matí pel Comitè Naval de la Conferència del Desarmament, el delegat francès, M. Sarraut, ha do-

nat compte de les instruccions rebudes del seu Govern, demostrant la impossibilitat en què França es troba d'anar més enllà en el sacrifici que s'ha imposat, respecte als vaixells lleugers i els submarins.

El senyor Hughes es dol que en aquest assumpte, França no es sigui disposada a realitzar el mateix sacrifici que realitza sense inconvenient en el relatiu a les grans unitats de combat.

El delegat britànic, Mr. Balfour, diu que els submarins han quedat demostrats que són una arma inofensiva pel que es refereix als vaixells de guerra, però que constitueixen un seriós perill contra una flota comercial.

En la conseqüència — ha afegit el delegat britànic — de portar-se a la realització el programa naval de França, tal com aquesta nació el presenta, Anglaterra, es veuria en el cas d'augmentar la seva flota de guerra, per a poder oposar forces proporcionades a la flota de submarins establerta a la proximitat del seu territori. — Havas.

Washington, 29. — Sessió del Comitè naval de la Conferència del desarmament.

Contestant al delegat anglès, senyor Balfour, el francès senyor Sarraut, posa de relleu en el seu discurs tots els sacrificis consentits per França per a assegurar el ple èxit de la Conferència del desarmament, especialment en què que respecta al tonellatge dels grans vaixells de guerra, per als quals els Estats Units, Anglaterra i el Japó conserven una gran superioritat.

Justifica per aquest fet la posició adoptada per França en la qüestió del tonellatge dels submarins, demostrant que França, està únicament preocupada per la necessitat de salvar en deguda forma les seves costes i la necessitat vital d'assegurar les comunicacions amb les colònies, sense menjar, per això, la força naval dels seus vaixells i sense conservar el temor més petit que pugui produir-se contra ella una agressió per part d'aquells que considera com amics. — Havas.

París, 29. — «Le Matin» publica un telegrama de Londres dient que segons un despatx de Washington en aquella capital, després de sortir el president del Govern francès, senyor Briand, es té la convicció que el problema de la reducció d'armaments terrestres no seria discutit novament per la Conferència, i aquesta impressió ha estat confirmada ara per la sortida dels delegats militars anglesos i altres per a llurs respectius països.

Als centres britànics de Washington es considera sempre que la qüestió dels armaments terrestres seria tractada per una Conferència reunida a París, i no per la que s'ha reunit als Estats Units d'Amèrica. — Havas.

París, 29. — «Le Petit Parisien» publica un telegrama tramès al diari «Exchange Telegraph» dient que els delegats francesos en la Conferència referent al desarmament naval, el dia 28 van rebutjar una proposició dels americans respecte a la limitació del tonellatge dels submarins, obrint de conformat amb les instruccions que havien rebut de París, i demanant per a França un mínim de noranta mil tones.

Els delegats anglesos, italians i japonesos, han anunciat aleshores que si França no acceptava la reducció del tonellatge dels submarins, ells reivindicarien llur llibertat per a construir un nombre il·limitat d'aquestes unitats.

Els delegats americans han declarat que la discussió sobre aquest assumpte estava definitivament terminada.

Es creu saber que es van a fer esforços per a arribar a un acord respecte a les flotes d'auxili i al calibre dels canons.

Per altra part es declara que el tractat de les negociacions següents sobre la qüestió del tonellatge dels submarins, no afectaria l'acord que fou acabat respecte a la limitació dels cuirassats.

L'«Exchange Telegraph» assenyala respecte d'això, que s'ha acceptat la taxa de cent setanta cinc mil tones per als cuirassats en condició que permetran observar el programa adoptat.

Per últim, els delegats francesos han reivindicat el tonellatge de tres cents vint mil tones per als navilis auxiliars. — Havas.

La caça de rates a París

L'any passat, l'ajuntament de París va emprendre l'extermini de les rates que infesten la capital, per considerar-les propagadores de malalties terribles.

A tal efecte, es va anunciar una prima d'alguns cèntims per cada rata morta que fos presentada, i aquest anunci va despertar l'afició de moltes persones, que es dedicaren, com al foscin gats dels més ratadors, a la busca i captura dels rosegadors.

S'acaba de publicar un informe sobre el resultat d'aquesta prova. En 14 mesos i mig han estat destruïdes 652.265 rates, i han costat a l'ajuntament municipal 200.000 francs.

Però — diu l'informe — segons nota del servei de claviculació, no sols no s'hi coneix res, sinó que es pot afirmar que hi ha més rates ara que abans de començar la campanya d'extermini.

S'estan assajant diferents procediments per veure de destruir els molestos animals, i un d'ells és la caça per la fura. L'anglès que l'ha proposat n'espera molt bons resultats.

Concentració bolxevista

Helsingfors, 29. — Els bolxevistes han concentrat 10.000 homes a la frontera de Finlàndia i a l'Estònia.

A Carèlia regna absoluta calma per ara. — Havas.

La suspensió de pagaments del Banc de Descomptes italià.

Roma, 29. — De molts dies ençà se sabia públicament que la situació del Banc de Descomptes italià era un bon ric greu i es temia que les mesures adoptades d'acord amb el Govern pels instituts econòmics i altres grans bancs no poguessin aconseguir salvar la situació.

Ahí, i amb l'objecte de poder fer cara a les demandes de reembors dels dipòsits, s'acordaren pel Govern algunes mesures de caràcter urgent.

Aquest matí la Central i les sucursals de tota Itàlia no s'han obert i la direcció del Banc de Descomptes ha publicat un comunicat dient que l'establiment establiment bancari, acollint-se a les facultats concedides en el decret d'ahir, sol·licita un termini per als pagaments i que mentre el Tribunal decideix, tota operació bancària ha d'esser suspesa.

Les oficines estan guardades per la policia, però la multitud fa cua al davant. — Havas.

Diner argentí a Londres

Buenos Aires, 29. — El Govern ha tramès a Londres la quantitat d'un milió dues centes cinquanta mil lliures esterlines destinades al pagament dels interessos dels Deutes. — Havas.

Sobre el tractat anglo-irlandès

Londres, 29. — Lloyd George, parlant de la qüestió d'Irlanda, ha declarat que és impossible rependre les negociacions relatives al Tractat anglo-irlandès, no solament en el cas que el dit Tractat fos rebutjat per Irlanda, sinó en el cas que el qual dels punts continguts en ell, realitzat ja per Irlanda, ja per la Gran Bretanya, el facin nul del tot. — Havas.

Rathenau a París

Berlin, 29. — El senyor Rathenau segons el «Tageblatt», ha anat a París reclamat pels interessos autònoms britànics d'aquella capital. — Havas.

Viatge del Rei

París, 29. — El «Petit Parisien» publica un despatx de Londres, dient que el corresponsal del «Times» a Nova York, anuncia al seu diari que el Rei d'Espanya, Don Alons XIII, ha decidit visitar, durant la primavera pròxima, l'Amèrica del Sud i els Estats Units. — Havas.

Els bancs italians

Roma, 29. — Els diaris s'ocupen de la situació financera i econòmica d'Itàlia.

Quasi tots temen que a causa dels alarmants rumors que han circulat sobre la situació dels bancs italians. — Havas.

Capacitat de govern

La renaixença de Catalunya, en posar en valor actual totes les energies latents del nostre poble, hi posà, també, baldament esmussades d'uns desús secular, les nostres qualitats polítiques. El nostre nacionalisme no es mantingué reclòs en la sinagoga, sinó que enval els carrers i places; ni es reduí a un deport literari més o menys popular, sinó que sobreixí, envaint les multituds i transfigurant-les. Com tota reacció espiritualista, constituí una aristocràcia, però oberta a tothom i dignificadora dels més humils.

Catalunya nacionalista dugué a la política els mètodes moderns i les preocupacions i la sensibilitat d'Europa: els rotatius amb veritable influència en l'opinió i sense caminadors inconfessables, els mítings vivents i emotius, el sufragi practicat per primera vegada a Espanya com una acció ciutadana, les propagandes més enginyoses i dignes, les grans topades d'ideals, les coalicions difícils de partits, els dalers d'una metodologia més fina — la R. P. i el sufragi per llista —, la resistència heroica i prudent contra les escomeses del sectarisme i del centralisme...

Semblava evident l'educació política del nostre poble. Ara gosem a afirmar que ha demostrat, també, a bastament, la seva capacitat de govern.

La Mancomunitat naixia de nosaltres com una mena de daler mig ofegat. No arribava a ser el verb integral i sobirà de la nostra ànima; brollava com un barboteig inicial i condicionat. Però era un assaig i una preparació. Mercès a la Mancomunitat la unitat política de Catalunya no és una hipòtesi més o menys probable, sinó un fet experimental. Potser un mòdic experiment de laboratori legal, amb pocs ingredients, amb moltes restriccions de policia, amb l'entrebanc d'una constant malifança centralitzadora. Però en llurs manipulacions, En Prat de la Riba i els altres bons catalans que iniciaren la Mancomunitat, comptaren amb un ingredient imponderable que entraren de frau sota la ullada fiscal de l'Estat espanyol, divinitat malèvola i bònua, com un Wotan sense grandesa. I es féu el miracle i una vegada més el Nadal es manifestava amb miraculosa paupertat.

L'experiment de la Mancomunitat demostra que som aptes per a l'exercici de l'Autonomia. En molts aspectes ho demostra a fortiori, car el govern de la Mancomunitat, a causa de les enormes limitacions legals i econòmiques que el volien, resulta més difícil que no ho seria el Govern pur i simple de Catalunya en un règim d'autonomia.

La Mancomunitat fins ha de vèncer el desgast de la traïció. La Mancomunitat ha de superar, amb l'afecte de les multituds, els sacrificis que d'elles demana. La Mancomunitat és l'única corporació política d'Espanya que, en l'ordre legal, no constitueix un fet necessari. Una crisi aguda no pot matar un municipi ni una Diputació provincial; la Mancomunitat, per ara, viu només del seu èxit.

Elle prova, per manera excellent, l'aptitud col·lectiva dels nostres polítics i del nostre poble, per a governar-nos nosaltres mateixos.

El nacionalisme, d'altra banda, ve practicant, respecte d'Espanya, una nobilíssima política d'intervenció. L'actual etapa, que En Cambó, amb la col·laboració d'altres polítics de la nostra terra, escomet, del ministeri de Finances estant, la solució del problema central de la hisenda de l'Estat, és característica.

Les il·lances que l'actuació dels polítics nacionalistes ha merescut a Espanya, cada vegada que han participat en un Govern, vénen a ser un reconeixement implícit de la nostra capacitat de governar-nos nosaltres mateixos.

Si els nostres polítics són aptes per a governar l'Espanya, i fins, en assajar-ho, excel·leixen, no ho serien per a governar Catalunya?

Hem dit que el govern de la Mancomunitat topa amb més dificultats que no trobaria el govern d'un Estat català. Ara podem afegir que, per als polítics catalans, la tasca de fer de ministres a Madrid és molt més difícil i compromesa que no ho seria la de fer de ministres a Barcelona. Els mèrits majors dels polítics nacionalistes que practiquen l'intervencionisme, no els poden apreciar els polítics i les multituds de l'altra banda de l'Ebre.

La prevenció de molts els obliga a una circumspecció enganyadora. Ells, principalment, perquè són catalans, representen la política del foc-nou, de la veritable revolució. Homes de llengua i mentalitat diferents, són mirats amb recança, i de vegades amb odi, pels representants dels interessos creats o d'una tradició petrificada. Homes de llengua i de mentalitat renovades, són renovadors. Fins la bona fe d'alguns sectors, els mira, per manca de documentació, amb recel primitiu.

Per això podem ser optimistes, perquè hem fet i fem, per a merèixer l'autonomia, molt més del que cal. Es per ara que Catalunya espera, una mica sufocada, l'hora de la justícia, car té consciència de la seva superioritat sobre molts dels qui han de judicar-la.

Anotacions

Els Innocents

Tothom sap que la festa del demerces fou instaurada i celebrada per a commemorar la Degollació dels Innocents. I, en canvi, extramurs de la Religió, la festa ha degenerat fins a convertir-se en la diada de la poca setla.

Seria curiós que algun dels aficionats a descobrir l'origen i el curs dels fets ens aclarís com s'ha anat arribant a una tal degeneració. Però costa molt de creure que un esdeveniment tan commovedor, tan trágic, guardi cap mena de relació amb les benesades que cada any floreixen a la seva ombra.

S'al·legarà, sens dubte, que la inconsciència uníx els protagonistes d'avui amb els dels temps bíblics, però això no pot convèncer sinó aparentment. De la criatura que hi moria sense pensar-ho a l'home que hi viu, amb tota la mala intenció hi ha realment molts segles de distància.

I, en parlar dels «vius», ens referim, com es comprèn, als autors teatrals d'innocentades, els quals justifiquen a bastament el tret que es fa al rei Herodes per «haver-ne deixat tant».

BLAI

Polítiques

CATALANS D'AMERICA

Ha sortit el número 245 de la batalladora revista catalana de l'Havana «La Nova Catalunya», que porta escrits de: Olinde Ferrer, Josep Pineda, Albert de Vilafrauncs, Díaz-Capdevila, Fàbrega i Amat, Domènec Gilart, Angel Guimerà, Jordi Català, Santiago Boy.

ELS ARAONESISTES

Dediquen el número 63 de la notable revista «El Ebro», que surt de Barcelona, a la memòria del cèlebre «Justicia» Larza, amb treballs de Gaspar Torrente, Braulí Luna, Juli Calvo Alfaro, Maties Pallarès Gil, J. Millet Simon, Joan del Cinc, M. Pérez Jordan.

UNA PUBLICACIÓ AMIGA DE CATALUNYA

Hem rebut ja dos interessants quaderns de la «Revista política parlamentària i financiera», que es publica a Madrid, carrer de Sant Marc, 32, «Renacimiento». El seu text és tan selecte com variat. Per les columnes d'aquesta publicació, desfilen les nostres autoritats polítiques, parlamentàries i financieres. El tercer número conté un profund estudi militar del general Primo de Rivera; un assaig sobre autonomia universitària del catedràtic del doctorat de Medicina de la Universitat Central, doctor Rodríguez Pinilla; un article sobre la reforma del Senat, del senyor Royo Villanova; una crònica financiera de Sancho; bibliografia de llibres polítics, de Sánchez Rojas; la vida parlamentària del mes de desembre, etc. Dirigix aquesta publicació l'exdiputat a Cortes senyor Anton del Olmet, i figura com a sots-director el nostre col·laborador i amic En Sánchez Rojas, tan amic de Catalunya i dels seus homes.

En el pròxim número de «Revista política parlamentària i financiera» s'inaugurarà una crònica de Catalunya, i per les seves pàgines desfilaran els noms prestigiosos de Cambó, Ventosa, Rofill i Matas, Pellicer, etc., etc.

Amb el començament de l'any coincideix la col·laboració de Juli Senador Gómez per a temes agraris, les de Lluís de Zulueta, Alvar de Albornoz i Fernández de los Rios per a temes polítics; la de l'economista Bernis per a temes financers, i finalment les de Valenti Camp, Ruiz i Porta, Pinilla Fornell i altres de Catalunya.

Nosaltres saludem aquesta publicació amb tot respecte, perquè ens ofereix garanties que el nostre plet serà jutjat amb serenitat i amb imparcialitat.

Del natural

Tipus i costums

Amb aquest títol comencem avui una sèrie d'articles, que no sabem quan s'acabarà ni de quants articles constarà.

Es clar que la matèria no ho és de les que diuen prou, perquè de tipus i costums n'hi ha més que un foc no en cremaria. De material, doncs, per a treballar, no ha de faltar-nos, i de bona voluntat, per part nostra, tampoc.

Mentre el públic em correspongui rebent els meus articles, encara que només sigui amb interès, jo ja em donaré per satisfeta. És més: si durant el curs d'aquesta publicació algun o alguns dels meus llegidors desitgen que en alguns dels meus articles tracti de determinada assumptes, algun d'aquests els que siguin, que es molesti a dir-m'ho, que jo, amb el major gust, procuraré complaure'l.

Al que no puc de cap manera comprometre'm, és que surtin cada tant o quants dies. Descomptant les hores que indispensablement dedico al descans, me'n queden ben poques de lliures, i si bé és veritat que l'escriure constitueix per a mi la meua ocupació favorita, n'hi ha moltes d'altres, d'ocupacions, que, imposant-se, no puc deixar-les endarrere.

Quedem, doncs, que jo escriure per a aquestes columnes, sempre que pugui, i quedem també que el públic en pendrà la bona voluntat, cosa que ja des d'ara li agraïxo.

Comencem pel que em va inspirar aquesta sèrie.

EL PERIODISTA

Potser per haver vist tant de prop la seva vida, me'l fa veure com el fos un home diferent de tots els altres.

L'haver-ho estat el meu pare (q. a. e. s.), de periodista, deu influir-hi prou, perquè jo havia sentit per ell una profunda admiració i, de vegades, fins veneració i tot.

Una de les qualitats que més li admiro és la resignació amb què se sap pendre la vida. Ni del públic (parlo en general) li reconeix el seu mèrit, ni agraïx els seus esforços.

Que una màquina vagi de nit i de dia, sense parar mai, ho comprèn: enfrontant el corrent o procurant que la caldera no deixi mai de bullir, i que les rodes tinguin sempre l'oli que necessiten, «ja està fet el miracle». Però que el cervell d'un home faci el que fa la màquina, em sembla mentida que ho pugui resistir sense ésser víctima d'una explosió, com ho pot ésser la màquina al més petit descuit.

Quan veig un periodista, ja d'edat (i, qui diu periodista, diu qualsevol altre intel·lectual, que s'hagi de guanyar la vida a costa del seu cervell) em faig l'efecte de trobar-me davant d'un herol, que, per tal com passa desapercebut per a la major part dels homes, sem fa encara més interessant.

Hi ha molta gent que les coses només les sap mirar amb els ulls de la cara, i que, per tant, només pot apreciar-les, segons el que ells li'n diguin. No hi saben «veure» de cap més manera. Aquests, que per desgràcia són molts encara, sabran reconèixer un treball que ells «puguin» (s'apiguen veure, un treball que ells mateixos puguin veure com creix).

Un article, per a ells, no és res; no té cap valor. Encara que per a fer-lo s'hagin hagut d'omplir unes quantes quartilles, que vol dir això? Si és tan petita una quartilla, per a aque-

ta classe de gent és molt més difícil i «pesat» tirar una paret a terra a cops de martell, que no omplir les columnes d'un periòdic a «cops de cervell».

El periodista fa com la màquina: no para mai, ni de nit ni de dia, i fins quan el veiem passejant o caminant, que no és igual, el seu cap també funciona: sempre se'l veu preocupat.

Si encara no sap el que ha de dir als seus llegidors, està capicac, pensant en el que els dirà, que no els ho hagi dit encara, o que no ho hagin dit els altres.

Si ja ho sap, el que els ha de dir, aleshores la seva preocupació és pensar com l'embarassarà, com el cosirà, i sobretot com el repassarà l'article, perquè no hi falti ni sobri res; i quan encara no té temps d'haver-ho acabat, torna a començar de cap i de nou, preparant-se per a un altre article. Unes quantes gotes més de cervell, calgués damunt d'un tros de paper!

I encara hi ha qui diu, parlant del periodista: — N'ha d'ésser molt, de còmode, això de viure sense treballar. — Quin sarcasme!

A aquest home li devem molt. Parlo per mi, naturalment, per mi i en nom de tots aquells que, respecte al periodista, pensin com penso jo.

Jo, per la meua part, he de confessar que li'n deu molts, de bons moments: li deu l'haver-me distret quan he passat algun contratemps d'aquells que tan sovint ens brinda la vida, i li deu, també (no puc negar-ho), una pila de coneixements, que si no hagués estat per ell no els tindria. En el curs dels meus estudis n'he hagut d'aprendre molts, moltíssims, de coses, però n'hi ha moltes d'altres que sinó fos per ell, no les sabria pas.

El que ens diu, sempre és veritat: no es pot equivocar. Li exigim, entre moltes altres coses, el do d'infal·libilitat, i, malgrat tot això, malgrat dels molts títols que reuneix perquè el llegim amb respecte i atenció, no n'hi ha pocs ni gaires que del periòdic només en lleigixen els anuncis i els espectacles. No saben llegir res més!

— Doncs, perquè el tenen el periòdic —, li deia jo, a un individu que era d'aquests que hem dit.

— És que jo, el diari, només el compro pel paper, per això tinc «La Vanguardia», que és el que en té més de paper.

I jo, que no em vaig poder aguantar davant d'aquell pobre home, vaig dir-li, entre indignada i compassiva: — Jo, si fos de vostè, el compraria a pes de paper: li sortiria més a compte.

I com que per la cara que vaig posar-li va conèixer l'efecte que les seves paraules m'havien fet, gosé a preguntar-me:

— I, per què m'ho diu, això?

— Li dic pel seu bé, en primer lloc, perquè si ho fes així el paper li sortiria més barat, i perquè, com que els diaris que compraria serien endarrerits, no es «cabsaria» llegint ni els espectacles ni els anuncis, que, segons tinc entès, cap falta li fa.

No sé si el vaig convèncer, però dient-ho primer a ell, i repetint-ho avui en aquestes columnes, em sembla reure un tribut de justícia al que, potser per herència, tant estimo i admiro: el periodisme.

Josefa LLANAS RIBOT

Necrològica

Simeó Muguerza i Sáenz

Ha mort el veterà periodista, director d'«El Diario del Comercio». En Simeó Muguerza i Sáenz.

El distingit economista i publicista nasqué a Laguna de Cameros l'any 1851. Estudià el batxillerat a l'Institut de Logroño i després ingressà al cos de Correus. Sense abandonar el seu càrrec cursà a la Universitat les carreres de dret i Filosofia i Lletres.

Fou professor de Geografia, Història Universal i d'Espanya, del Col·legi de Sant Tomás, que també dirigí, essent, durant més de 30 anys, professor privat de totes les assignatures de Dret.

Fera molt anys que era director

d'«El Diario del Comercio», i de l'edició comercial de «Mercurio», comptant-se entre les seves obres les següents: «República Argentina», «Presente y porvenir del comercio hispano-argentino», «Chile» (bosquejo histórico, geográfico, estadístico y comercial), «El Salvador», «Colombia», «Tratado de comercio con Rusia», «Monografía de la exportación vinícola», «Nuestra exportación a Rusia», «Fernando Poo», «Exportación frutera», i «Valencia, Bilbao y Londres».

Fera algun temps que estava dedicat de salut, no apareixent la seva firma a les columnes del congrare amb l'assiduitat d'abans.

La seva il·lustració i competència anava agermanada amb la seva honestat.

Descansi en pau i rebin la seva família i la redacció d'«El Diario del Comercio», l'expressió del nostre condol.

Els telèfons i la Mancomunitat

La Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País ha tramès al ministre de la Governació el següent telegrama: A L'HON. Sr. Ministre.

«Excm. Sr. Ministre Governació. — Madrid. — Per considerar-ho altament convenient a l'interès públic, la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País sol·licita de V. E. es servixi concedir a la Mancomunitat Catalana l'exploració del servei telefònic de Barcelona. — President, Joan Garriga Massó; secretari, Josep Agell Agell.

L'actualitat social

DELS DIES DE FIRES

El Grup de Dependents, Detallistes del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria es felicita de la bona acollida que dona el comerç de Barcelona als darrers acords dels Comités Paritaris, puix estima que molts patrons no volgueren acceptar les hores extraordinàries que els dependents s'ofereixen a treballar, o sigui fins a les vuit del vespre, el diumenge, dia de Nadal, totes les botigues restaren tancades, esperant que succeïra igualment el dia de Cap d'Any.

Aquesta bona harmonia que sembla que ha arribat a regnar entre els nostres patrons per a satisfer les justes peticions dels dependents, fa que sense consciència ni violència de cap mena, es puguin fer transformacions dins la nostra vida comercial, beneficioses per a tots.

LA VIGILIA DELS REIS

Havent acudit molts comerciants a la Comissió Mixta del Treball en el Comerç, sol·licitant que es declarés lliure l'hora del tancament dels establiments mercantils durant la vigília dels Reis, la dita Comissió Mixta, després d'ample discussió, tenint en compte el costum tradicional en aquesta ciutat, prengué en sessió d'ahir l'acord següent:

S'autoriza al comerç detallista, perquè el dia 5 de gener, vigília dels Reis, pugui prorrogar el tancament dels seus establiments fins a les dotze de la nit. Per a acollir-se a aquest horari excepcional, els patrons hauran de concedir als seus dependents dues hores de descans per a sopar. Co que es fa públic per a coneixement de tots els interessats.

Municipi

SUSPENSIÓ DE L'ORDINACIÓ SOBRE LA DIRECCIÓ DEL TRÀNSIT RODAT A LA PLAÇA DE CATALUNYA

Havent de començar-se a mitjan gener les obres per adobar el paviment de la Plaça de Catalunya, tres comprès entre el Portal de l'Angel i el Passeig de Gràcia, l'Alcaldia ha suspès, fins que es diguin aquelles terminades, la disposició donant al trànsit rodat, excepte als tramvies, una sola direcció a la dita plaça.

EXPOSICIÓN DEL PADRO D'ARBITRES

El Negociat municipal d'Ingressos fa arribar que han quedat exposats a les caves d'alcaldia els padrons per al pagament de l'arbitri sobre: mostres penjades, inspecció de qualitat de verdures, vides i cortines en plàstic, anuncis sobre rajoles, anuncis sobre plaques als portals, anuncis sobre les façanes, aplaques de marbre sobre façanes, sòcols i apadadors, marquesines, calçons retols, bateries de llums, vides i cortines en botigues, retols de botigues, tots corresponents a l'exercici actual.

Els interessats poden sol·licitar les modificacions que estimin convenientes dintre del termini de deu dies, en la intel·ligència que les inscripcions no declarades es tindran per fermes i consentides.

VENEDORS CASTIGATS

A proposta de la presidència de la Comissió de Proviament, l'Alcaldia ha imposat multes de 25 pessetes, per infracció del disposat relatiu a subvencions, a Nosa Manau, concessionària del lloc núm. 425 del mercat de Santa Caterina; Isabel Valero, dels llocs numers 293 i 394 del mateix mercat; Vicens Turull, Ferlandi-

na, 59, i Francesc Vila, Lloba, 29, i alira de 10 pessetes a Pere Farré, del carrer de Pont, 34.

VISITES — ELS HIDROAVIONS DE MALLORCA

Han visitat l'alcalde el tinent d'alcalde de Palma de Mallorca, senyor Barceló, i el president de l'Aero-Marinia Mallorquina, per a interessar-li interposi els seus bons ofícis prop de la Junta d'Obra del Port, a fi que aquesta assenyali lloc per hangars per a l'establiment definitiu de la línia aèria Barcelona-Palma.

També el compliment el diputat a Cortes senyor Pla i Deniel.

La campanya del Marroc

UNA CAMIONETA

D. G. Buxeda ha remès als senyors don Manuel Larraz, comandant d'Estat Major, i a don Adrià del Rey, director de la iniciativa Maricel, la quantitat de 9.750 pessetes per a la compra d'una camioneta, destinada al batalló expedicionari del regiment d'infanteria d'Alcántara, número 38, que és a Melilla, procedent de Barcelona.

Els Pomells de Joventut

Bella florida

a Santa Eulàlia de Provençana

S'acaben de constituir a Santa Eulàlia de Provençana, població barriada de l'Hospitalet de Llobregat, quaranta dos Pomells de Joventut, responen a la iniciativa del reverent senyor Josep Deix, el qual regeix, a goga de tots, la tinença parroquial, secundat en tan lloable tasca pels mestres nacionals Na Concepció Hortal i don Pau Gran, i el director de l'Escola Model de Sant Lluís, don Enric Eràs Puig.

Aquests Pomells han estat format amb elements del Patronat de Santa Eulàlia i alumnes de les esmentades escoles, en nombre de més de 500, entre els quals hi havia, des de la infància, un gran entusiasme per la institució dels Pomells.

Els Pomells de Provençana han estat aprovats pel Directori i inscrits en el Registre amb els següents títols i números:

Número 306. El Bruix. — 307. Avant. — 308. La Senyera. — 309. Iris de Pau. — 310. Forta nissaga. — 311. L'Atlàntida. — 312. La mare Patria. — 313. Dolça Llar. — 314. Espiga. — 315. Llag de Germànor. — 316. Fortalesa. — 317. Visca Sant Lluís. — 318. Caritat. — 319. Visca Sant Jordi. — 320. Prudència. — 321. Fe. — 322. Romani. — 323. La Llum del Cel. — 324. Sol naixent. — 325. Horitzó. — 326. Estel del matí, de Joves. — 327. La Santa Muntanya de Montserrat. — 328. Tot Roselles. — 329. Humils Violetes. — 330. Nostra Senyora de la Salut del Llobregat. — 331. Roser blau. — 332. Caputxeta. — 333. Ginesta. — 334. Visca Santa Eulàlia. — 335. Morenys de la Serra. — 336. Rosa d'Abel. — 337. Lili blanc. — 338. Estels dels catalans. — 339. Lili blau. — 340. Immaculada Concepció. — 341. Modèstia. — 342. Noblesa. — 343. Innocència. — 344. Verge de la Vall de Núria. — 345. Niu Escalat de Provençana. — 346. Perseverança de Provençana. — 347. Puresa de Provençana, de senyoretes.

De Societat

Surten cap a Aragó, don Josep Maria de Botarull, primogènit del baró de Ribelles, i don Camil i don Alfons Fabra.

Ha arribat de París la senyora doña Maria del Pilar Sala, vídua de Moraleda, que sortirà aviat cap a Madrid, on pensa passar una temporada al costat de la seva filla, la senyora Moraleda d'Arnús.

Els diners del joc

Degudament autoritzats, podem assegurar que l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, que ha aparegut en algunes llistes mensuals del repartiment dels cabals del joc, amb una consignació destinada a Colònies Escolars, no cobra ni ha cobrat mai diners de tan reproble procedència, i que no té colònies escolars per a aplicar-les.

Generalitat

LA COMISSIÓ PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els vint-i-nou assumptes de la Secció de Comptes municipals.

Dictàmens proposant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals de Castellgalí, Gurb, Manlleu, Santa Eugènia de Berga i Santa Susanna, corresponents a l'any 1920-21.

INVITANT EL PRESIDENT

La Junta del Futbol Club Barcelona ha estat a l'aviar el senyor President de la Mancomunitat als parits que els dies 1 i 6 del vinent gener jugarà a l'Estadi l'esmentat club contra el Boldklubben, campió de Dinamarca, i el dia 3 contra els mateixos al camp del Barcelona.

CONTRA UN ALCALDE DE R. O.

El senyor President ha rebut el següent telegrama de Reus:

«Reunite assemblea magna parits Regionalista, Nacionalista Republicà, Possibilista, elementa Federació Monàrquica Autonomista, acolliren unànimement trasllador-vos acord comunicat Govern Madrid, protestant R. O. harilita alcalde dimissionari aquesta ciutat, afiliat Unió Monàrquica Nacional, reintegrar-se càrrec després de sis mesos d'haver-lo abandonat, pretextant malaltia que no tenia sinó perquè la ciutat passava moments angustiosos agitació terrorista Assemblea acorda així mateix pregar-vos en gran manera i respectuosament interposen la vostra influència alta representació de Catalunya reparació greuge ciutat, transmetent-li efusiva salutació. — Vidella, Brionós, diputats Mancomunitat; Llopeda, Ferrater, Simó, Pellisier, Abella, Colomindi, tinent d'alcalde, Montserrat, Torras, Segimon, Cabré, Aulés, Agrodó, regidors.

EL TELEFON A ORGANYA

Amb motiu de la inauguració del servei telefònic a Organyà, l'alcalde d'aquella població ha enviat al senyor President un atent telegrama saludant-lo i agraint-li la millora obtinguda.

REUNIO

Ahir es va reunir la Comissió d'Hisenda de la Diputació, sota la presidència del senyor Valls i Pujals.

L'expansió catalana

Per Amèrica

Rebem un número extraordinari del magazine mexicà «Don Quijote», dedicat a la colònia catalana de Mèxic. Heu's aquí el sumari: «Nació el regimien regionalista en la vida de España», per Albert Barrella; «Wifredo el Velloso»; «La Universidad de Barcelona»; «El teatro catalán»; «Bandera, santa Bandera»; «Catalanes ilustres»; «Los catalanes en México»; «Breve reseña histórica de Cataluña»; «Literatos catalanes»; «El idioma catalán»; «Las fiestas del Orto Catalá de México»; etc., etc. Aquest número, verament extraordinari, porta, demés, un centenar de fotografies de monuments, paisatges, catalanes il·lustrats i personalitats de la colònia catalana a Mèxic.

«La revista «Germanor», de Santiago de Xile, publica un número extraordinari en celebració del seu desè aniversari. Forma un fort volum de més de cent pàgines, bellament il·lustrat, que donen exacta idea de la importància i vigoria de la colònia catalana a Xile.

«El diari «La Crónica», de Lima, porta un article parlant de la tasca de Rafael Vellís, que viene realitzant una labor de acercamiento, realment pràctica, entre su noble patria y el Perú.

Troben en un dels darrers números de «Cuba Contemporánea», l'excellent revista dels intel·lectuals antillans, un estudi filosòfic del nostre J. Copangla Fontanilles: «Consideraciones sobre el concepto moral de la evolución».

«En «El País», de Montevideo, un article del nostre Turró, sobre «La cultura verbalista».

«En «La Prensa», de Lima, un extens estudi del nostre August Pi i Suñer, sobre «Dos fisiólogos pacifistas: Richet y Nicolai».

«En la «Revista del Centro de Estudiantes de Derecho», de Córdoba, un article de Hèctor Caraffa sobre Engen d'Ors.

«En el suplement il·lustrat de «La Unión», de Buenos Aires, una informació anunciant l'anada d'En Cambó a Amèrica, un bell article de J.

Llopart Nard sobre «El Renacimiento Catalán», i unes notes sobre «La semilla que Cambó uró en Galicia».

«A «La Razón», de Buenos Aires, una informació il·lustrada sobre «Barcelona, puerto franco».

A propòsit de Xénius, en «La Nación», de la mateixa capital, un article d'Artur Canela, sobre «La filosofía del hombre que camina y tropieza».

«Unes glòries de Xénius a «La Razón» i una biografia del mateix a «La Nación».

«A «La Mañana», de Montevideo, un article sobre «El poeta José Carrer».

Cultura

Continuen amb activitat els preparatius de l'Assemblea General del Professorat de les Escoles d'Art i Oficis i Indústries d'Espanya, que se celebrarà a Barcelona del 1 al 8 de gener proper, acte que per la seva finalitat i per les nombroses representacions que hi assistiran promet revestir excepcional importància.

El dia primer, a les deu del matí, tindrà lloc al local de l'Acadèmia de Belles Arts la sessió preparatòria, i a les cinc de la tarda del mateix dia, a la sala de sessions de la Cambra de Comerç, la inaugural, amb assistència de les autoritats, del professorat en ple de les escoles de Barcelona, Terrassa i Vilanova i Geltrú, i de representacions de la majoria de les del restant d'Espanya, llegint-se les adhesions de les que no hagin pogut trametre delegats.

Encara que no està ultimada el programa de les festes que se celebraran en honor dels assembleístes, es pot anticipar que hi figuraran excursions a Terrassa i a Vilanova i Geltrú, per a visitar les respectives escoles, una visita a l'Escola Industrial de Barcelona i una solemne recepció a la Sala de Cent.

Els mestres oficials d'aquest partit judicial, que sentien atans de pertanyer a la Federació de Mestres de Catalunya, ja els han pogut realitzar.

Per no haver volgut federar-se l'Associació Provincial, no ho feu tampoc la de partit, o sigui el Deganat Secció.

Per haver-se trobat amb entrebancs, quan — per no formar part de la Federació l'entitat susdita — es proposaren engrandir el nombre de socis del Centre de Mestres, la local ja federada, se veleren obligats a constituir l'Associació Barcelonina de Mestres oficials, car no hi havia altre mitjà d'ingrés.

I aquest sí que ho ha estat, i ben fàcil, puix no fa sinó tres setmanes que l'entitat nova es constituïda, i ja fa dies que pertany a la Federació.

Hom no dubta que els mestres dels altres partits seguiran sense tardança l'exemple dels de la capital, i així imposarà que sigui l'Associació Provincial la que formi part, en jori no l'unya, de l'entitat lligam dels mestres oficials de Catalunya.

La Societat Barcelonina d'Amics de la Instrucció convoca a Junta general extraordinària, que se celebrarà avui, a les deu del vespre, al Foment del Treball Nacional, als seus socis i especialment a aquells que siguin metges, a fi d'estudiar el treball de la ponència nomenada prèviament per a redactar l'informe que els Amics de la Instrucció dirigiren, atenent cortesia invitació, a la Facultat de Medicina de Barcelona.

«Te Deum» a la Basilica de la Mercè

L'Associació del «San perennis» ha convidat les seves associades i tots els fidels devots de l'excel·lent patrona de la ciutat, Nostra Dona de la Mercè, a la solemne funció d'acció de gràcies pels favors i mercès concedits durant l'any, la qual funció tindrà lloc demà, dissabte, últim dia de l'any, a la tarda, després de la Sabatina, practicant-se exercicis apropiats a l'acte, sermó pel reverent P. Pere Isla, de la Companyia de Jesús, i acabant-se amb la benedicció del Santíssim i desamans a la Verge.

Recomanem a les entitats i als particulars que teneu a bé trametre'ns articles o notes suplicants la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el més petit) d'enviar degudament els originals.

Les obres de l'Apel·les Mestres

L'editor barceloní Salvador Bonavia ha començat a publicar una edició popular de les obres de l'eminent poeta Apel·les Mestres, amb la qual tots els devots de l'autor de «Margarida», podran tenir en llur biblioteca la còpia producció del popular artista.

Els quatre volums que han sortit ara de cop i volta són: «Notes de color» (fulls d'album), «L'Ànima en morada» i «L'Anacoreta» (els dos poemes formen un volum).

«Mascarada» (poema dramàtic), «Margarida» (poema).

Es venen al preu de dues pessetes volum.

Teatre Català

El diumenge vinent, dia primer de gener, a ja nit, la Companyia Catalana d'Art Dramàtic Claramunt-Adrià, posarà en escena al teatre de l'Orto Gracienc «La bona gent».

Demés, l'esmentada Companyia té en preparació, per a celebrar-se en el dit teatre i en les nits dels dies festius del pròxim mes de gener, entre altres, les obres següents: «La creu de la mania», d'En Frederic Soler; «La mare», d'En Rosillo; «La llum dels ulls», Artís; «La verge boja», A. Bataille, i «Silenci», de N'Adrià Gual.

En estudi, l'estrena de «Quan les orenelles tornen», i de «La dona de gel».

El Cap d'Any català

Dijumenge, primer de gener, a la tarda, la Joventut Nacionalista «Patria Nova» celebrarà, a la sala de l'Orto Gracienc, el Cap d'Any Català, amb un extraordinari festival en el qual prendran part la cantant senyoreta Concepció Bach, l'Esbart de dansaires Martinec, la Companyia Catalana d'Art Dramàtic Claramunt-Adrià, la còpia «La Selvatana» i notables oradors que faran apropiats parlaments.

La Fira de Mostres

En els pròxims correus transatlàntics del 1, 10 i 25 del pròxim mes, sortiran cap a Amèrica les llistes dels industrials que s'han adherit fins ara a la Fira de Mostres de Barcelona. En les dites llistes es fa indicació de l'urs direccions, dels productes que fabricuen i del número que els correspon, mitjançant el qual es podrà trobar l'emplaçament de l'urs instal·lacions en el recinte de la Fira.

Les mateixes llistes han estat ja remeses amb destinació als mercats d'Orient.

La Banca Italiana di Sconto

Suspensió de pagaments

La Sucursal de la Banca Italiana di Sconto en aquesta ciutat, ens prega la inserció de la següent gasetilla:

A última hora de la tarda d'ahir, la Direcció de la Banca Italiana di Sconto, Sucursal de Barcelona, va rebre telegràficament de la Seu Central de Roma la notícia que, usant el dit Institut de la facultat concedida pel Govern italià, segons decret del 23 del corrent, que reproduïm amb oportunes variacions les disposicions de l'article 519 i següents del Codi de Comerç del dit país, havia sol·licitat ajornament en els pagaments.

En llur virtut, la Direcció de la Sucursal que en aquesta ciutat té l'esmentat establiment bancari, volent complir amb la llei espanyola, presenta al mateix temps, amb data d'avui, al jutjat competent sol·licitud que sigui declarada la dita Sucursal en suspensió de pagaments, mentre les operacions del seu Institut no siguin normalitzades, la qual cosa es para baurà d'aconseguir-se molt aviat.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Desgràcia

Ahí n'hi, a les obres del Metropolita, corre pendent al Passeig de Gràcia i carrer de la Diputació, l'obrer Antoni Fuster Antonio, de 26 anys, casat, habitant Sepúlveda, 187, segon, va ser agafat per una vagoneta i va resultar amb ferides contuses a la cara i fractura dels nasals i del maxilar inferior dret i contusions al puny dret, de pronòstic greu.

Va ser auxiliat al dispensari i cedit a l'Hospital Clínic.

PENINSULA

LA CORRESPONDENCIA MILITAR

Madrid, 30, 12'30 matinalada.
«La Correspondencia Militar» publica avui el segon article, per a demostrar que el senyor Clerva no ha de continuar en el ministeri de la Guerra, assenyalant com a error inicial de la desorganització militar que a tantes desfeites ens ha portat el fet que els ministres de la Guerra procedeixin per l'ur propra autoritat, sense assessorament de l'Estat Major Central, ni de cap altre organisme similar, com succeeix a tots els exèrcits del món.

L'article acaba dient:

«Per aquell camí que el senyor La Clerva s'entossenda a seguir, despreciant lleials advertències i imposicions a tots, anarem a la desfeita de 1898, en la qual perdrem els darrers trossos del nostre imperi colonial. Per aquell camí ens mantindrem en la vergonyosa impotència militar que havem acreditat durant la última guerra. Per aquest camí gastem, entre errors i inèpcies, forats de cany i rius d'or al Nord d'Àfrica, per arribar inopinadament un dia a la gran hecatombe de l'enfament de la Comandancia de Melilla.

Així no podem seguir ni un moment més.

El ministre de la Guerra no pot ésser el que el senyor Clerva entén que ha d'ésser, ni pot fer el que el senyor Clerva fa.

Les conseqüències de tan nefastes i greues errors, les estem tocant ja són immenses, transcendents, gravíssimes, i com que cal assenyalar-les, a això anirem, ja que en son dia i en moment oportú la veu de la raó no ha estat escollada.»

EL «MODUS VIVENDI» AMB ALEMANYA

«La Epoca», a propòsit de la notícia de la prorroga del «Modus vivendi» comercial amb Alemanya, diu que es tracta d'un assumpte delicat, i després examina la situació especial d'Alemanya, que ven a preu de cost i a preu excessivament baixos, creu que no està justificat que la prorroga s'hagi fet per un any, no havent-hi de més, reciprocitat de condicions per al canvi de tracte de favor.

Tercer afegit — significa extensió de la seva durada sense cap modificació del pacte, prorroga. Segueix assenyalant en ell el tracte de nació més afavorida, per virtut del qual pogué Alemanya recollir, a través de Suïssa, avantatges pels quals res havia donat a la riquesa espanyola d'exportació. Doncs si hi ha subsistència això serà una dificultat més un destor més, un escoll més, en les negociacions amb altres països, el mateix en aquelles, estúpida laboriositat de les quals és notoria, que en aquelles altres que es venen tramuntant dins d'una gran cordialitat.

La qüestió té massa gravetat perquè ens atrevim a dir més, però per això mateix no podem dir menys. El Govern veurà el que hagi de veure i dirà el que hagi de dir. Més val preveure que haver de remeiar quan ja és difícil el remei.»

PELS SOLDATS D'AFRICA

La Reina ha promès trametre a les forces de regulars una partida de moltons vells i turrans per als soldats indígenes.

De les 10.000 pessetes trametes pel ministre de la Guerra per als malalts i ferits d'Àfrica, han correspost als hospitals de Larraix, 4.500, repartint-se als oficials capes d'havans i als sub-oficials i soldats, 25 pessetes, als caporals i soldats, 5 pessetes. La resta ha estat repartida en forma anàloga als hospitals d'Alcázar i Arcila.

DE GUERRA

Amb motiu de l'absència del senyor Clerva, cada tres dies surt un cap de la subsecretaria portant al ministre de la Guerra tots els expedients que ell ha de firmar.

Cada dia celebra dues conferències telegràfiques amb el general subsecretari, el qual li dona compte en detall de les novetats del departament.

Encara que estant absent el ministre de la Guerra, es portarà a la firma del Rei el «passé» a la situació de reserva el dia 31 de l'actual del conseller togat, don Josep Fernández Bolaños.

A aquesta vacant ascendirà l'auditor general de l'exèrcit, don Josep Daroca.

UN MONUMENT

Al Palau de Liria ahir començat ja a rebre's quantitat per a la subscripció que la duquesa d'Alba inicia amb destí a un monument a la comtessa de Pardo Bazán.

Encara que no es coneixen les llistes completes de la subscripció, se sap que el reccaptat fins ara, sense comptar amb les trametes de les Repúbliques americanes, puja a 16.078 pessetes.

DESCARRILAMENT

De l'estació d'Atotxa comuniquen que entre les estacions de Peralta i Villarrobledo, ha quedat detingut el tren correu de València, per haver descarrilat un cotxe furgó i un altre de viatgers.

LA GUARDIA CIVIL

Aquest matí s'han presentat a la direcció general de la guàrdia civil, els coronels del primer i tercer terç, i del primer de cavalleria, als quals acompanyaven diversos caporals i guardies de l'Institut, per a expressar al general Zubia, en nom de tots llurs companys, la gratitud que senten envers ell, per l'interès demostrat des del primer moment en la concessió del retir que els atorga la llei que abans d'ahir va ésser sancionada pel Rei.

El general Zubia els ha dirigit la paraula afectuosament, fent-los veure que la millora concedida ha d'ésser un estímul que els obliça més i més al compliment del deure.

EL DISCURS DEL MARQUES D'ALHUCEMAS

Els diputats i senadors demòcrates han fet una tirada del discurs pronunciat al Senat pel marquès d'Alhucemas, amb motiu del debat sobre el problema del Marroc, i l'han repartit profusament.

EL JOG A MADRID

Diu «La Acción», parlant del problema del joc, que la situació ha arribat a ésser tan insostenible, que una entitat de tanta solvència com l'Asociación Española de la Banca s'acaba de dirigir al Govern demanant-li que si es juga als casinos que deshonren Madrid, es prohibeixi fer-ho a les hores que s'efectuen els pagaments i cobraments.

Firmen aquesta sol·licitud, veritablement vergonyosa per al poder públic i per a les autoritats constituïdes, dos dels representants del Banc d'Espanya, fins als més modestes banquers de Madrid, i la fonamenten en un fet que no necessita qualificar-se.

Hi ha cases de joc que només suspenden aquesta operació una hora al dia per a escombrar, i es dona el cas que hontre funcionaris dels establiments de crèdit que són portadors de mils i mils de pessetes no hagin pogut resistir la temptació i hagin tingut la desgràcia de perdre en poca minuts els cabals que els havien estat confats.

El fet es repeteix cada dia i s'esten a cobradors i pagadors i funcionaris d'empreses particulars.

La premsa no ho ha d'ignorar, perquè de prop n'ha tocat col·lectivament les tristes conseqüències.

PARLA EL GOVERNADOR

El governador civil ha manifestat que ha rebut una comunicació de les Federacions de Funcionaris i obrers de l'Ajuntament de Madrid, en la qual li notifiquen que en vista de les manifestacions fetes pel president del Consell, han acordat suspendre el miting pro-procurera, organitzat per al diumenge, dia 3 de gener.

Ha afegit el marquès de la Frontera, que havia anat al jutjat les receptes falses que foren expeses per diverses farmàcies de Madrid, i les

denuncies de les quals foren fetes al Congrés pel senyor Martínez Villar, per al fos constituït de delictes al despatx de les mateixes.

Al mateix temps ha dit que s'havia acordat que es portessin a les farmàcies en deguda forma els llibres receptaris per a poder comprovar en tot moment els medicaments que s'expenen.

NOTES DEL PALAU

El Rei ha rebut a migdia el ministre plenipotenciari del Brasil a Espanya, senyor Pecanha, al qual acompanyaven l'introducció d'ambaixadors, i el subsecretari del ministeri del Treball, comte d'Altea.

— Els ambaixadors de França han complimentat els Reis.

— Passat demà, se celebrerà a la capella del Palau el tradicional Te-Deum de fi d'any.

— Ha estat concedida la banda de la Reial Ordre de la Reina Maria Cristina a la infanta Maria Cristina, filla dels Reis.

EL FILL DEL GENERAL SILVESTRE

Cadix. — En el vapor «Atlántic» ha marxat cap a Canàries el fill del general Silvestre, que va destinat a Tenerife.

VISTA D'UNA CAUSA

València. — Ahir continuà a l'Audiència el judici oral del procés per l'assassinat del paperer Cubert.

Els processats negaren terminantment haver intervingut en el fet d'autes.

La prova testifical fins ara no té interès.

D'UN NAUFRAGI

Bilbao. — S'ha rebut un telegrama del capità del vapor «Paz de Palza», donant detalls del naufragi.

Moments després de salpar del port de Palamós, el capità Antoni Sotelo va veure que el temporal se li tirava al damunt i intentà variar de direcció, posant proa envers el cap de Creus en lloc de seguir la direcció fins Llorç (Itàlia), on anava amb carregament de carbó.

El temporal augmenta i un cop de mar s'emporta un dels botes salvavides.

El vaixell queda sense govern i moments després, a quatre milles de Palamós, s'encalla.

Seguidament es feren funcionar els aparells de radiotelegrafia.

Els despatxes demanant auxili foren recollits per alguns vaixells, un dels quals, el «Jaime Girona», que marxava cap a Bilbao, auxilià al «Palza» i salvà la tripulació.

El vaixell ha quedat totalment perdut.

DE SEVILLA

Sevilla. — A la presó ha continuat el «plante» de quinzenaires.

Només dos d'ells s'avingueren a menjar. Els restants continuen tancats en cel·les de castig.

Les autoritats es disposen adoptar mesures d'energia.

Els promotores seran traslladats a la presó de Carmona.

— Complint ordres del ministre de la Guerra s'ha organitzat entre els regiments de Granada i de la Roma, un batalló expedicionari per a marxar cap al Marroc.

Està preparat per a marxar al primer avís.

RESTITUCIO

València. — En despertar el jutge de Picasen trobà damunt del lit 8.150 pessetes.

Se suposa que aquesta quantitat fou tirada per una finestra per algú que l'havia rebuda i li remordia la consciència.

UNA BAIXA

Xerec. — El caporal del Terc de Voluntaris Franceses Alonso Alcolea, mort en el combat de Ras-Tikermín, venia publicant interessants cartes literàries-informatives al diari «El Guadalete».

S'afegia al banderí d'aquesta i l'apadrinava la senyoreta Isabel García Pérez i Sánchez Romate, la qual li trameté la propina, rebent del seu afíllat una medalla de la Verge del Pilar.

EL GENERAL NEILA

Badajoz. — Es esperat el general Neila, al qual el general Carvalcanti respecta el comandament de la Comandancia general de Melilla, en el qual cessà dues hores més tard en rebre el Decret nomenant el general Sanjurjo.

— D'aleshores ençà el general Neila es donà de baixa per malalt i sol·licità

ser rellevat de la comissió de serveis que el porta a Melilla, però el ministre no li ho concedí, continuant amb aquesta resolució fins que es nomenés un nou comandant general amb gran superior a l'actual o se'n designés un altre de més antic que el general Neila.

S'assegura que el dit general continuava donat de baixa per malalt fins que aconseguís una altra destinació a la Península.

L'AGITACIO PORTUGUESA

Lisboa. — Significativa revolució de Lisboa han celebrat diverses reunions. Assabentat d'això el Consell de ministres traslladà les sessions a altres locals.

A mitja nit les tropes rebieren ordres rigoroses i la policia patrullà pels carrers amb tercers.

L'edifici del cap de l'Estat està guardat per forces de cavalleria.

Han estat empresonats els coneguts agitadors Azevedo i Joaquim Davam.

A les deu de la nit explotà una bomba prop del Col·leu «El Recreo».

Ha estat detingut Joan Sota, coixista del diari «Lisboa».

El cap del Govern reuní els directores dels diaris, exposant-los la gravetat de la situació i fent apel·lació a llur patriotisme.

A les quatre de la matinalada han estat destituïts, només amb tres excepcions, els policies de seguretat.

Lisboa. — El President del Consell de ministres ha reunit els periodistes de Lisboa i Oporto, acordant aquests concedir tot llur ajuda al Govern per a mantenir l'ordre a Portugal i defensar una seriosa administració. — Havas.

NOTICIES DE MELILLA

Melilla. — Aquest matí, a les nou, han marxat en automòbil al ministre de la Guerra, l'Alt Comissari, el comandant general, alguns generals, caps i oficials, els periodistes madrilenys i alguns altres invitats, per a visitar els campaments de Mont-Arruit, Tistutiu i Batel.

El ministre de la Guerra, amb els generals Berenguer i Sanjurjo, ha passat revista a les tropes de guarnició en els dits campaments.

Durant aquest acte les esquadres d'avions d'aquesta comandancia han fet sobre els campaments vistoses evolucions.

A l'hora d'esmorzar han tornat els excursionistes a la plaça.

Aquesta tarda s'ha organitzat la mateixa caravana, marxant a visitar els pobles de Segangan i Taurist Hamet.

Es creu que aquesta nit marxaran el ministre i els periodistes a Ceuta, acompanyant-los l'Alt Comissari.

Es diu que el general Berenguer marxarà a Tetuán abans del que pensava per reclamar allí la seva presència un important i urgent assumpte polític.

A totes les posicions, a les quals regna absoluta calma, continuen les presentacions de soldats que estaven presoners. Des de la presa del Zai, se n'han presentat més de 600.

Dos aparells pilotats pel sergent de Intendencia Gutiérrez i el capità d'infanteria Cañan, que portaven com a observadors els tinentes Rua i Cadarsal volaren sobre les posicions de Mont-Mauro, Su-Ermann, Tafertut, Dar-Drius i Kandussil, recollint importants observacions sobre la situació i forces de l'enemic.

Dar-Drius és un dipòsit de material dels rifenys. A l'entorn de la nostra antiga posició han format els rebels un campament de nombroses tendes còmiques defensats per canons.

La nit passada l'enemic hostilitzà Kalkuli, essent dispersat.

Al campament de Batel ha estat portada la bateria de posició que hi ha a la Granja Agrícola.

El vapor «Arzobambendi» ha portat tres camions tipus americà i gran nombre de donatius destinats al batalló de Garelano.

S'ha instal·lat al turó de Basbel una central telefònica i heliogràfica. L'edifici indígena organitzat a Batel està a càrrec del capità de policia indígena senyor Alfonso.

Don Francesc Canale ha portat donatius per als soldats catalans. Després de fer repartiment a Tetuán, Ceuta i Larraix, marxarà cap a Barcelona per a organitzar una col·lecta a benefici dels legionaris catalans.

S'ha acordat obrir judici contradictori per a concedir la creu d'Honorada al tinent de Caraballs don Enric Navas Pérez, als soldats del regiment d'Àfrica Virgili Rodríguez i Rafael Sordo i al d'enginyers Emili Men-

dez, per la defensa de Nador i pels de Tistutiu.

TROPES A CEUTA

Ceuta. — En els vapors «Lázaro» i «Navarra» ha arribat de Melilla i desembarcat el primer batalló del regiment de Sicília.

Es creu que anirà al soco el Al-Baa, on es troba el segon batalló.

DE LARRAIX

Larraix. — La duquesa de la Victòria, amb la duquesa de Guisa i la filla, i general Barrera i senyora, seguien visitant els hospitals i estudiant la instal·lació de la Creu Roja d'aquesta zona.

Els malalts i ferits hospitalitzats a Alcázarquivir han rebut per correu de la Reina, tres pessetes a cada un i tabacs havans als oficials.

Marxarà a Alcázar a visitar el campament dels grups de regulars de Larraix, invitat pel cap dels mateixos, senyor González Carrasco.

Han repartit donatius entrats els següents.

Als grups de regulars els envià la reina torrons i una partida d'orella per als indígenes.

Entre els hospitalitzats de Larraix, Alcázar i Arcila, s'han repartit 1500 pessetes, enviades pel ministre de la Guerra.

DE MALAGA

Malaga. — El Círcol Malagueny, es unió d'altres entitats, ha redactat una sol·licitud que ha estat remesa al governador civil perquè es concedís la creu del Mèrit Militar a la duquesa de la Victòria.

La subscripció oberta per a costejar les insígnies de la Creu de Beneficència a la marquesa d'Uquijo, segueix en augment.

El diàbe de Málaga ha portat a Melilla una noleta mora que tres abandonada, sense notícies dels seus pares i família.

Ha ingressat a l'Asil de l'Àngel Custodi, on serà instruída i se la prepararà per a ingressar al Cristianisme.

NOTES DE VALENCIA

Madrid, 30, 2 matinalada.

València. — Al poblat de Buzada, el carrer de General Julián, en passar prop de la caseta dels poms camions un carro carregat de taulons de fusta, guiat per Vicens Murillo, a conseqüència del desnivell del terreny baix el vehicle, aixecant un nen de dos anys, i ferint greument al carrer.

A l'Audiència ha continuat la declaració de testimonis en la vista de la causa per l'assassinat del senyor Cubert.

Assisteix a la vista nombros públic.

S'han extremat les precaucions.

FOC

Cadix. — S'ha declarat un incendi a la cotxera propietat d'Isidre Simón.

El foc ha pres gran increment, ocasionant la natural alarma.

El servei de bombers era detallat.

El públic ha exterioritzat la seva protesta per negar-se l'arquitecte municipal a intervenir en els treballs d'extinció abans que arribessin les bombes, que tardaren dues hores. L'edifici ha quedat reduït a cendres, cremant-se als cavalls i els carruatges.

GUARDIES AGREDITES

Saragossa. — A Calatayud, un grup de joves que sortien embriats d'una taverna, escometeren tres guardies municipals que els amonestaren, després de despullar-los al mig del carrer.

Els joves fugiren, emportant-se els uniformes dels guardies.

Signora on paren.

ESTRANGER

Incendi

Marsella, 29. — Aquesta matinalada s'ha declarat un violent incendi a uns importants dipòsits industrials, quedant destruïda per les flames una gran partida de polpa de coco. — Havas.

Defunció

Paris, 29. — El «Journal» diu que ha mort avui el senyor Gaurix, que fou el qui en 1883 construí la primera bicicleta. — Havas.

LES TERRES CATALANES

PERPINYA

Les festes de Nadal. — Lluïdes han estat les festes de Nadal d'enguany. Notarem pels carrers de ciutat i en els establiments de rifa una animació molt més gran que l'any passat. A les esglésies una concurrència nombrosa assistia a la Missa del Gall.

Els Cantaires Catalans van interpretar Nades a la Catedral, on fou executat el següent programa:

«Nadala», de mossèn Barragüé, mestre de Capella, pels Cantaires Catalans.

«Minuit cretien» (solo), d'Adam.

«Pastorels alertes», nadala, pels Cantaires Catalans.

«Deux anges sont venus de zahir», de V. Auguste Holmes.

«La Vierge a la Crèche», nadala de A. Daudet i G. Lemaire.

«Les ressopeles foren divertits», i els Cantaires Catalans van cantar el ressope-concert de la Llotja.

Molts establiments varen quedar oberts tota la nit.

Nou confrare. — Ens anuncien la publicació, per molt aviat, d'un nou setmanal rossellonès, que dirigirà el jove escriptor Just Calveyrach, amb la col·laboració dels nostres amics Gabriel Blanc i Albert Janicot.

Portaria per títol «L'Evel·l Català», i com la «Renaixença Catalana», següent un programa de defensa del regionalisme i de la tradició casolana, així com dels interessos econòmics rossellonesos.

Saludem amb plaer «L'Evel·l Català», que potser treurà la son dels ulls a alguns catalans massa massa endormiscats.

L'Almanac de «La Veu del Canigó». — Acaba de sortir l'Almanac de 1922 de «La Veu del Canigó», publicat pel bon escriptor rossellonès Horaci Chauvet, amb la col·laboració dels millors escriptors catalans de les nostres terres. Es totalment redactat en català i basta per a donar una idea de la florida actual de les lletres rosselloneses.

Els escriptors del Rosselló hi han adoptat una ortografia unificada, que va inspirant del projecte d'En Carles Grandó, aprovat a l'Assemblea general del mes de setembre propassat. Aquest projecte, sense descafellar cap dels fonaments de les normes meritòries de l'Institut d'Estudis Catalans, recollí l'agraïment dels nostres tradicionalistes en servir la Y dels diftongs decreixents o en el cas de Y consonant entre vocals o de Y conjunció; en servir igualment l'etimologia i les finals plosives en CH, T, P.

La Colla dels escriptors rossellonesos de l'Almanac, es presenta així al llegidor, apartada en ses regles, diu l'Horaci Chauvet, com agermanada en ses aspiracions.

Donem de seguida el sumari d'aquest interessant almanac, luxosament editat per la impremta Comet, carrer de la Poste, a Perpinyà, deixant per la setmana entrant l'anàlisi que no podrà cabre avui en la nostra breu oració:

Coberta d'E. Roger, de l'Escola d'Arts decoratives de Sevrès.

Concurs d'endevinalles, amb premis. Calendari per 1922.

L'església de Riu (dibuix), Terrus. Ensenyament, per H. Chauvet.

Herbes medicinals. Cris de besties.

Folk-lore rossellonès: Carles Fari. Senyadores, Conjura.

Ball. Flor de casa: Carles Grandó. Les reïes catalanes: Joan Blazy.

El cant del terrer: P. Francis i Ayrol.

L'hort d'En Xisat: Horaci Chauvet. La font del Corral: Josep Gibert.

La por, hom mateix se la fa: Mir i Montquius.

El cant del gall: Lluís Salvat.

Goig dels ous: J. de Sant Salvador.

El gimenel: Josep S. Pons.

Recorda del relleu de Mallorca a Rosselló (1273-1344): J. Delpoint.

Nit de Nadal i poesia. Garriga i Ribera: Joan Amade.

El Bop i la guilla: Pavi Lluís.

Goigs en llor i alabanza de la tramuntana: l'Ermida de Cabrenys.

La «Gallona» de la font del port: Enric Danoy.

L'adieu últim: Just Calveyrach.

El jou encantat: M. Jampy.

Nogues amb pa: J. Boratou.

Oda a Banys d'Arles: l'Estève B.

LLEYDA

(Conferència de les 9:30 de la nit)

El vinent mes de març toca cessar els registres següents:

Senyors Torres, Palacin, Sol, Moré, Roig, Gasto, Givernau, Belli, Ferrer, Castro, Estadella i Massarico.

Es a Lleyda el senador senyor Llarí.

El capità general ha disposat que el dia 2 del vinent mes de gener juri la bandera, a llurs casernes, els agregats a l'Àfrica i Canaries.

Ahí, diu de Sant Vicens, se celebra a Torregrossa la festa major d'hivern.

Al dispensari ha estat curat un nen lesionat per un cop de bastó que li dona un urba. Algunes persones anaren a protestar del fet al Govern civil.

Diumenge celebrà Junta general el Centre Tradicionalista «Els Lleials».

Dilluns, a les onze, a la caserna de la guàrdia civil es farà la venda de les armes recollides als infractors de la Llei de Capa.

A la línia del Nord es construiran baixadors entre les estacions de Santa Bàrbara i Tortosa i entre les d'Amèller i Hospitalat.

Al lloc anomenat Pas de Berenguer, de Roquetes, al carrer Josep Bonfill Campomano se li engegà l'escopeta que dula al carro ferint-lo greument al braç dret.

Perquè em dic Pere de Fenollet: En Pere de Fenollet.

Neurologia. Llibres, Digu's això.

El Nadal dels nolets. — Les dames de l'Asil Municipal (Crèche) van repartir la vetlla de Nadal als manatjors de l'establiment, vestidura i calçats, il·luminadures i joguines, procurant-los un gran goig.

El senyor Denis, alcalde, i la senyora Pons, presidenta de l'obra, van pronunciar discursos molt aplaudits.

Els Cantaires Catalans van organitzar una alegre vetllada íntima pels infants de les famílies dels membres actius i honoraris.

Hi hagué un bell arbre de Nadal i una distribució de dolços i de joguines.

A la Unió de les Dames de França. — Es va col·locar una làpida commemorativa en honor de les infermeres mortes o ferides a la guerra.

Discursos patriòtics foren pronunciats pel coronel Magnen, senyor Denis, batlle, i senyora Astruc, presidenta.

Tempestat. — Una turbonada de vent, bufant amb gran violència el dia de Nadal, ha malmetut algunes plantacions.

El dilluns el vent es va apagar, però el cel va restar brumós, amb amenaces de pluja.

El 2 de gener, dia festiu. — Com el Cap d'any s'escan enguany un diumenge, el dia 2 de gener serà legalment dia festiu.

Exposició Delfau. — Les noves teles d'En Delfau no marquen cap nova orientació ni cap adaptació a les corrents modernes decadents; però ja en flor classicisme han adquirit una perfecció en els jocs de color i de llum que no tenien per ben definides en les obres anteriors.

Hem admirat particularment la transparència lluminosa d'una «Cerdanya» al matí; tota la veritat dels quadros típics rossellonesos, la vella catalana posant-li a l'agulla, pintura encertada i plena de vida, i els retrats a l'oli, molt ben tractats.

El Nadal esportiu. — Com que els catalans havien fet la revella de Nadal ens oferiren contra Perigüeux un joc de l'endemà de ressope, i fou amb certa dificultat que aconseguiren la victòria amb 9 contra 8. Van jugar la pilota com d'acabades i no va ésser que la por de fer-se batre que els va deixondar una mica. Diumenge els campions de França van a París contra l'Olimpic. En Got (3/4) i en Pascot (mig) jugaran a l'Equip de França, contra els anglesos.

SABADELL. — Aquestes dies nades, un dels millors encisos del nostre poble ha estat el de visitar els pessebres que s'han aixecat a moltes cases particulars i en alguns col·legis de religiosos. Els amics nostres que han llançat la idea de restaurar aquest cristianisme costum bé mereixen un elogi fervorós. Perquè tot fest pessebre i tot capitant al seu totós es va refermant aquesta espiritualitat nostra.

No podem pas donar nota detallada dels pessebres que s'han montat, perquè són molts i n'hi ha d'un gust exquisit.

Direm solament el fet que les cases que venien figures de pessebre han esgotat totes les existències, fins aquelles que tenien ja arreu descomentades com inservibles.

D'un dels que hem tingut ocasió de visitar ho podem deixar de donar-ne compte. És el que hi ha a la casa del conegut conegut i regidor d'aquest municipi senyor Figueres, el qual, generosament, ha prestat una gran sala dels seus magatzems a un aplac de potestats perquè hi fessin el seu pessebre.

Aquest és una obra d'art senzillament admirable i revela tot seguit el projecte i direcció d'un artista de gran volada. Amb tot i que Sabadell havia estat la terra dels pessebres, i que fa anys n'hi havíem vist d'un gran mèrit artístic, cap en recordem com aquest.

Davant d'ell queden encicats els petits i els grans, i tot són elogis per qui n'és autor.

Sobre el pessebre hi ha una gran llacada catalana.

Uns pomellistes fan els honors de la casa del senyor Figueres, per la qual ha desfilat mitja ciutat.

Entre aquestes notes tan faugueses, una n'hi ha que tenim de donar amb les més fortes censures, i és que no siguin prohibides, per part de qui podria fer-ho, les manifestacions grotesques, que tenen cura de continuar la tradició de l'anomenat Sant Joan de la Barra, nascuda a l'escalf de la usura dels afrancesats de romencaments del segle passat, i contrària pels amics de la broma i la disbauxa, com un premi de Carnestoltes.

Aquestes manifestacions, l'origen de les quals molts no coneixen, i que, com deixem consignat, va començar per un aplac de usurers, que fien passejar sobre dues barres els infelïcs que no podien satisfer llurs compromisos, avui segueixen, servint de protagonistes homes que viuen separats de la seva dona o joves que es troben renyits i acostumen a començar i acabar a la taverna.

Caldria acabar amb aquest costum tan estrambòtic i poc ciutadà, que, per altra part, no sabem que el tingui cap més ciutat.

Són molts els sabadellencs que aquestes dies han visitat el nou orgue de la Porissima, que, com ja varem dir, és un dels millors que hi ha a Catalunya.

La festa que es farà en aquest temple el vinent diumenge, diada de Cap d'any, i que consistirà en un ecclial, per l'organista de l'Orfeó Català, don Vicens Maria Gibert, i cant per una gran massa coral, promet constituir un gran esdeveniment.

Es pot donar ja com una nota definitiva la nova de què per la festa de Sant Jordi de l'any vinent, serà inaugurat solennement l'altar del gloriós Patró de Catalunya, a la parroquia de Sant Feliu.

Aquesta dies s'ha reprès la subcripció per a aquesta obra, i tot fa creure que el seu resultat serà esplèndid.

Són molts els pomellistes que es proposen propagar-la entre famílies amigues.

Serà una bona obra, que tots els sabadellencs els hauran d'agrair.

El número de «Garba», dedicat als Pomells de Joventut, està molt avançat.

El sumari serà compost pels treballs llegits a la festa inaugural dels Pomells, celebrada al teatre Principal. Demés, hi col·laboraran el doctor don Lluís Carreras, mossèn Josep Cardona, En Ramon Picart, En Jaume Vidal i Vines, Arnand Obiol, A. de P. Avellaneda, Miquel Carreras i altres prestigiosos literats sabadellencs.

C. G.

SABADELL

(Conferència de les 9 de la nit)

Per R. O. del dia 21, ha estat desestimat el recurs de l'alcalde de Foixà contra la providència del governador, declarant que la Casa Consistorial ha de continuar a Foixà i no a Ultramar, on indegudament havia estat traslladada.

Ha vingut per a visitar al fill del president de la Diputació, doctor Riera, el metge de Barcelona, doctor don Lluís Saye.

Naufregi.

A la badia de Roses ha naufragat la goleta italiana «Giovanni», de la matrícula de Gènova ancorada allí, on havia entrat d'arribada forçosa, obligada per una tempesta de vent. Portava 100 tones de rodes. Mercés als esforços dels mariners de Roses, fou salvada la tripulació i se salvà la càrrega, si bé no el vaixell.

L'Agent consolar don Josep Rahola, ha atès els naufragats i ha comunicat el naufragi al Consol general i a la casa armadora, perquè disposin la descarrega. La goleta havia sortit de Civita-Vecchia i anava a Tarragona.

Ha estat detingut al Portús el subdit espanyol Antoni Pinoda, per possessió indeguda d'armes.

El dia de Cap d'Any jugaran a Girona la V. D. G. i el «Portbou F. C.» i a Portbou, els equips reserves dels mateixos Clubs.

A la casa de camp «Molt de can Neró», del terme de Bescara, feia dies que se sentien trets i soroll. El masover ho posà en coneixement de la guàrdia civil, la qual detingué els autors, que eren els mossos del mas Miquel Ripal i Llorenç Masot, ocupant-los 2 pals, una escopeta i dos pol·listres.

A Llanús es batallaren Josep Grilla, de 39 anys i Josep Lluç, de 36. El primer va donar a l'altre un cop de destrat al cap.

La Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat, a Girona, celebrarà un concurs per al subministre d'algunes articles per als tallers de sabateria i espartereria. Les condicions estaran de manifest a l'Administració, fins al dia 9 de gener.

Avui s'han batallat Antoni Vila i Francesc Solé. Aquest ha rebut una ferida al cap, de pronòtic reservat.

Constituirà un quadern molt notable procedent d'un llarg viatge per l'estranger ha tornat a Sabadell nostre bon amic don Modest Durán.

Al nostre Municipi hi ha vacant una plaça d'oficial primer.

Es diu que hi ha interès, per part dels que es preocupen de la bona marxa de les coses de Cas la Ciutat, que l'esmentada plaça es proveeixi mitjançant concurs lliure.

Seria aquest un acord que tothom veuria amb gust. El càrrec és prou important perquè el que sigui designat per a desempenyar-lo reuneixi totes aquelles condicions que exigeixen avui els interessants problemes que es plantegen als municipis.

Deiem en una de les darreres correspondències que havia estat prohibit el joc, i que les festes nadesques transcorrien, per tant, sense que els jugadors tinguessin ocasió de deixar als cafès les seves setmanades.

La notícia era certa; però, pel que es veu, la disposició no s'ha complert al peu de la lletra, tal com els sabadellencs tenien dret d'esperar.

En això ha passat, si fa o no fa, el mateix que succeï amb certes disposicions donades temps enrere referents als espectacles cinematogràfics. Aquelles pel·lícules d'apaxos i lla-dregots i les de gust immoral dubtós, seguien projectant-se sense que s'hi posés remei, amb tot i haver-hi un acord consistorial que parlava de Juntres censores, prohibicions, etc.

Doncs amb el joc, si no igual, ha passat una cosa pareguda. Sembla que en algun cafè no s'han caniat nomenos però s'han caniat noms. I els de tots els polítics coneguts, Mauri, Cambó, Clerra, Ventosa, Lleroux, Durán i Ventosa, Romanones, Puig i Cadafalch, han substituït, degudament combinats, els números de la rifa.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Per R. O. del dia 21, ha estat desestimat el recurs de l'alcalde de Foixà contra la providència del governador, declarant que la Casa Consistorial ha de continuar a Foixà i no a Ultramar, on indegudament havia estat traslladada.

Ha vingut per a visitar al fill del president de la Diputació, doctor Riera, el metge de Barcelona, doctor don Lluís Saye.

Naufregi.

A la badia de Roses ha naufragat la goleta italiana «Giovanni», de la matrícula de Gènova ancorada allí, on havia entrat d'arribada forçosa, obligada per una tempesta de vent. Portava 100 tones de rodes. Mercés als esforços dels mariners de Roses, fou salvada la tripulació i se salvà la càrrega, si bé no el vaixell.

L'Agent consolar don Josep Rahola, ha atès els naufragats i ha comunicat el naufragi al Consol general i a la casa armadora, perquè disposin la descarrega. La goleta havia sortit de Civita-Vecchia i anava a Tarragona.

Ha estat detingut al Portús el subdit espanyol Antoni Pinoda, per possessió indeguda d'armes.

El dia de Cap d'Any jugaran a Girona la V. D. G. i el «Portbou F. C.» i a Portbou, els equips reserves dels mateixos Clubs.

A la casa de camp «Molt de can Neró», del terme de Bescara, feia dies que se sentien trets i soroll. El masover ho posà en coneixement de la guàrdia civil, la qual detingué els autors, que eren els mossos del mas Miquel Ripal i Llorenç Masot, ocupant-los 2 pals, una escopeta i dos pol·listres.

A Llanús es batallaren Josep Grilla, de 39 anys i Josep Lluç, de 36. El primer va donar a l'altre un cop de destrat al cap.

La Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat, a Girona, celebrarà un concurs per al subministre d'algunes articles per als tallers de sabateria i espartereria. Les condicions estaran de manifest a l'Administració, fins al dia 9 de gener.

Avui s'han batallat Antoni Vila i Francesc Solé. Aquest ha rebut una ferida al cap, de pronòtic reservat.

Constituirà un quadern molt notable procedent d'un llarg viatge per l'estranger ha tornat a Sabadell nostre bon amic don Modest Durán.

Al nostre Municipi hi ha vacant una plaça d'oficial primer.

Es diu que hi ha interès, per part dels que es preocupen de la bona marxa de les coses de Cas la Ciutat, que l'esmentada plaça es proveeixi mitjançant concurs lliure.

Seria aquest un acord que tothom veuria amb gust. El càrrec és prou important perquè el que sigui designat per a desempenyar-lo reuneixi totes aquelles condicions que exigeixen avui els interessants problemes que es plantegen als municipis.

Deiem en una de les darreres correspondències que havia estat prohibit el joc, i que les festes nadesques transcorrien, per tant, sense que els jugadors tinguessin ocasió de deixar als cafès les seves setmanades.

La notícia era certa; però, pel que es veu, la disposició no s'ha complert al peu de la lletra, tal com els sabadellencs tenien dret d'esperar.

En això ha passat, si fa o no fa, el mateix que succeï amb certes disposicions donades temps enrere referents als espectacles cinematogràfics. Aquelles pel·lícules d'apaxos i lla-dregots i les de gust immoral dubtós, seguien projectant-se sense que s'hi posés remei, amb tot i haver-hi un acord consistorial que parlava de Juntres censores, prohibicions, etc.

Doncs amb el joc, si no igual, ha passat una cosa pareguda. Sembla que en algun cafè no s'han caniat nomenos però s'han caniat noms. I els de tots els polítics coneguts, Mauri, Cambó, Clerra, Ventosa, Lleroux, Durán i Ventosa, Romanones, Puig i Cadafalch, han substituït, degudament combinats, els números de la rifa.

TARRAGONA

(Conferència de les 9:45 de la nit)

L'Alcaldia de Reus

A l'Ajuntament de Reus regna fort disgust per haver-se possessió indeguda de l'Alcaldia don Ramon Salvat Cifra, el qual fou nomenat de R. O. el març de maig propassat, s'encarregà de l'Alcaldia i dimití l'endemà, fugint de feina i de les responsabilitats que reportaven els conflictes socials plantejats aleshores. Ara, normalitzada la vida municipal i social, per convencions de partit, torna a l'Alcaldia, acollida emples i molestia als regidors. Tothom s'ha adonat que es tractava d'una maniobra de la U. M. N. amb vista a les vinentes eleccions municipals.

Aquesta tarda ha regnat tempesta de vent, impedint la sortida dels pescadors. A ciutat, els navors de pols dificultaven el trànsit.

El dia 2 del vinent mes de gener, s'efectuarà l'anyal comprovació de pesos i mesures a l'Ajuntament.

El nen de Vilanova, Joan Montoy, que havia fugit de casa seva, ha ingressat a l'Asil de Sant Josep.

El Centre Catòlic ha organitzat un cicle de conferències per als diu mesos de Quaresma.

Costes de Garraf

VILANOVA I GELTRÚ. — Ha sortit el primer nombre d'un quinzenal humorístic que es diu «Xafareries», tot ell redactat en català, i, com esmenta en son article e presentació, va a «ser el continuador d'altres periòdics que es digueren «Elit», «Gatzara», «Joventut», etc., publicacions que naixen, viuen i moren en el termini d'un curs escolar, i que, si altres mèrits no pot atribuir-se, demostren el bon desig d'adquirir destresa en el difícil art periodístic, dels joves que «apleguen per a compondre tals publicacions, essent de llor que ho facin en la nostra parla, i, pel cas concret, amb l'alt esperit vilanoví».

L'Associació «Na'urista» anuncia una important conferència, la quinta del curs 1921-22, que aprisa a càrrec de don V. L. Ferrández, del Sanatori de Glund (Suïssa), dissertant sobre el tema: «Com ens hem de portar amb un malalt de febre».

La societat Centre Català celebra Junta general ordinària per a l'aprovació de comptes i renovació parcial de la directiva, havent estat aquesta ratificada en ses components i cobrint una vacant existent el senyor En Francesc Puig i Font, regidor, que fou elegit per aclamació, mereixent molts elogis la tasca econòmica de l'actual directiva.

L'il·lustrat compatriota el doctor Enric Puig Sadé ha estat nomenat, en virtut d'ascens, farmacèutic primer (capità) de complement del Cos de Sanitat Militar, havent-se-li assignat l'antiguitat de primer de juliol de 1919 i les moltes felicitacions que està rebent amb tal motiu, preguem d'ajuntar-les a la nostra.

Tràdora malaltia ha donat fi a la important existència del nostre compatriota don Andreu Roig, empleat del municipi, qui sempre sabé complir son deure a satisfacció dels seus superiors. A. C. S.

Renovem l'expressió del nostre condol a l'aparellada família, i de manera particular a son fill, el nostre bon amic l'ex-president de «Els Almogàvers», En Ramon Roig Tendero.

Els freds d'aquesta dies han estralats en les hortes, on no han deixat cap mota de verdura primerenca per salut, de manera que, per proveir el mercat, ha estat precs que es vinguessin de fora.

Les societats van preparant-se per les solemnitats del vinent Carnestoltes; uns balls escaducers que es van celebrant són com el tangle que van fent per prevenir l'excés que assoliran les reunions en llurs salons, començant de bo de bo tothom, uns per cap d'any i altres per la vinent festa major de Sant Antoni fins arribar al deliri de les dues hores que clouen el Carnestoltes.

29 de setembro
de 1921

Barcelona, 29 de desembre de 1981

un altre sense ofici ni domicili, els quals duen dos cristalls que contenen vuit gallines i un gall. Interrogats convenientment sobre la procedència del dit aviram, després d'algunes ambigües declaracions haver-lo pres d'una casa de pages del terme de Santa Maria de Corcó, propietat de don Francisco Olives. Els dits subjectes foren posats a disposició del jutjat d'instrucció de Vic.

Des de la Granada del Penedès, després de les freqüents construccions de collita que de fa temps es venien efectuant en aquelles comarques, practicant-se encaminades al descombriment dels autors de les dites construccions, durant per resultat el dia 24 de l'actual, al mercat de Vilafraça, trobar un subjecte desconegut que els informava sospites i que es proposava vendre cinc collites que dula dintre un sac. Interrogat sobre l'ur procediment, empenygué ràpida fugida, sense que pogués ser detingut, deixant abandonats els cinc collites referits; els quals foren posats a disposició del jutjat.

Els de Sant Vicens dels Horts detingueren el subjecte Francesc Audet, casellat (a) «Blanca», de 55 anys, veí de Molins de Rei, per haver-se-li ocupat 50 plançons d'almeller que va pendre de la propietat d'un conveït que tenia plantats a una propietat que té en el dit terme, essent posat a disposició del jutjat.

Des de la Pobla de Lillet treballaren en l'extinció d'un incendi declarat a un bosc de Castell de N'huo, propietat d'En Guillem Puig, havent-se cremat 3 hectàrees de pins i una part de fusta treballada. Es calculen les pèrdues en 6.000 pessetes.

Tribunals

ASSEMBLAMENT PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala II. Olot. — Ordinari definitiu. Roa de Roca i J. J. Benet.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Sessió I. — Conceptó. — Tres orals per concussions, lesions i estafa.
Sessió II. — Universitat. — Detenció il·legal, usurpació de funcions i estafa. Processos. R. S. i altre.
Sessió III. — Llotja. — Tres orals per furt i un per amenaça.

JUTJAT DE GUARDIA

Avui va sortir el del Sud, secretaria Serrano, havent fet 22 diligències i 4 detencions.
L'ha substituït el de la Concepció, secretaria Guardiola.

Joieria robada

Durant la nit, o més probablement, entre cinc i sis de la matinal van entrar lladres a una joieria i rellotgeria de Josep Puigsech, situada al núm. 49 del carrer de la Princesa, prop del de Tantarantana.

Per entrar, els malfactors foragaren la porta de ferro, la qual resta inutilitzada.

Segons declaració del joier, els lladres s'emportaren 46 rellotges de polsera xapats d'or, 38 rellotges d'home també xapats d'or; un idem d'or de llei, 21 anelles, 35 joies, 3 cadenes i 18 collars, tot xapat d'or; 12 moneders de plata, 8 cadenes de plata; 5 impenyalos d'or, 11 anells d'or baix, 7 id. d'or de llei i 3 parells de botons d'or, valorat tot plegat en unes 5.500 pessetes.

Els vigilants i serenos diuen no haver notat res de particular.

La policia fa investigacions per trobar els culpables.

Bisbat

—La subscripció popular per a les obres de reparació del temple parroquial del Pi ascendeix actualment a 12.071,75 pessetes.

—El vicari capítular de Girona ha ordenat que a totes les esglésies del Bisbat s'hi faci un dia d'aquestes festes una capta a favor dels nòls pobres de l'Europa central.

—El vinent diumenge, el director de l'Obra de la Santa Infància, doctor Rome, donarà una conferència en una societat de la parroquia de Notre Senyora del Carme.

—Ha estat confortat amb els Sants Sacraments D. Marian Mingo Marfó, canonge de la Catedral de Lleida.

—La Revista «Vida Cristiana», cor-

respondent a l'Advent, publica el següent interessantíssim sumari:

Litúrgia de Temps: La Immaculada Concepció en documents antics de Catalunya. Josep M. Llovera. — L'exercici del cristià al temps d'Advent. R. J. C.

Gregorianisme: Pastoral del cardenal Dubois sobre el cant litúrgic i la profunditat litúrgica. — Litúrgia diocel del text litúrgic. G. M. Sanyol. O. S. B.

Flors litúrgiques: Visió «ecarística» de l'Advent. A. C. Emmerich.

Estudi hagiogràfic: Sant Fèrre, diaca i doctor. Robert Gran. O. S. B. Litúrgia pràctica. La Missa «diàlogada». J. Hübner. S. J. — Consella. Secció Benedicteina: Crònica Montse ratina.

Sardanes

PER A AVUI

Nit, a les deu. — Al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria tindrà lloc una audició a càrrec de la cobla «Els Rosinyols» de Castell d'Empúries, la qual se'ls ha ofert gratuïtament per tal de cooperar a la Festa dels Reis, que com cada any es celebra al Centre.

LA PRINCIPAL DE LA BISBAL, A SABADELL.

El Foment de la Sardana de la Joventut Nacionalista de Sabadell, demà, a les deu de la nit, celebrará un festival de sardanes al Teatre Principal, havent confiat la interpretació del programa a la notable cobla empordanesa La Principal de La Bisbal.

L'ansietat que hi ha per sentir aquesta cobla en vigílies de presentar-se al Palau de la Música Catalana, cooperant a la festa anual que l'Orquestra Catalana dedica a la sardana, fa preveure un gros èxit.

D'espectacles

Per a avui, divendres, hi ha anunciat al Goya el benefici del primer actor i director de la companyia don Francesc Hernández.

A la funció de la tarda es posarà en escena l'èxit de la temporada «La prisa», dels Quinteros, i a la de la nit «A camp travessat» d'En Felip Saez.

El beneficiat, amb Carme Muñoz i Celer Benajón, interpretarà demés la comèdia dels Quinteros «A la luz de la luna».

Aquesta nit a Novetats s'hi donarà una representació de «Terra baixa» amb decorat nou.

La representació serà dedicada a don Angel Guimerà.

Ha estat ajornada per a darrers del vinent mes de gener la celebració del festival de l'Associació de la Premsa Diària al Gran Teatre del Liceu. En l'esmentada festa hi pendrà part el tenor català Hipòlit Lazaro, el qual ja haurà enllestit els compromisos que té contra a Madrid i es trobarà de retorn a Barcelona.

Mado Minty, l'eminent artista del Principal Palace, interpretarà en el gran festival que tindrà lloc al Novetats, avui, divendres, la dansa guerrera de l'insigne Saint Saens, mori darrerament.

En alguns teatres barcelonins hi van haver les tradicionals innocències, i en alguns d'ells — Romea, Goya i Poliorama — es van fer amb programa complet. El públic en general va quedar complagut de l'enginy dels artistes per a fer-los passar una hora agradable.

La gran companyia de revistes que actua al Palace està activant els assaigs del quadro «Jazz Band Infernal», amb que es clourà «La Revue en Zig-Zag», que actualment es representa amb èxit extraordinari en l'aristocràtic music-hall.

PREMI DE L'OR (Prous de compra)

Alfons	134'00	percen
Isabel	134'00	»
Unces i milgcs uncs	133'00	»
Quart d'unca	132'50	»
1/16 d'unca	133'00	»
Francs	133'75	»
Dòlars	6'85	»
Lliures	33'75	»

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, 27, de propietat i abonament. A TRES QUARTS DE VUIT: Serà d'onore del càstio mestre OTTO KLEMPERER. Una representació de «L'EL CAPVESPRE DELS DEUS». — Dimecres: Debut del tenor Ferdinand Carpi i del baix comte Ferdinand Vimezel, amb l'òpera EL BARBER DE SEVILLA, presentant-hi part els celebrats artistes Ada Sari, Enric Molinari, J. Torres de Luna. — El diumenge, tarda: Comiat dels celebrats artistes alemanys. Última d'EL CAPVESPRE DELS DEUS. — El dijous: GABRIEL. — Avui: «Berle Goddounoff», pel quadro d'artistes russos, sota la direcció del famós mestre Serge Koussevitzky.

Principal Palace

Plaça Teatre, 2 i 4. Tots, 5115 i 4730 A.

Cada nit, a les deu i els diumenges i dies festius, tarda, a les quatre.

ESTUPEND EXITATS ARTÍSTIC

Meravellosa espectacle a l'estil dels més GRANS MUSIC HALLS ESTRANGERS. 500 vestits nous del celestè modist parisien MAX WELDY. La decoració novetats del mestre escenògraf En Salvador ALARMA. 100 ARTISTES ESPANYOLS I ESTRANGERS.

Aviat acabades les reformes necessàries a la maquinària, estrena del JAZZ BAND INFERNAL, quadro final de LA REVUE EN ZIG-ZAG.

Teatre Català ROMEA

Gran Companyia Catalana

Direcció: E. GIMENEZ

Avui, tarda, a dos quarts de cinc: Tercera d'abonament de l'Acadèmia Catalana.

D. GONZALO O L'ORGULL DEL GEC I L'HOMENAGE

Vespre: Colònia Arenyenc. Repetició del Programa d'Innocències.

COMEDIA DE COMEDIES

per l'aymerich, i la comèdia escocesa en dos actes, traduïda per un condeixable de «The Berlitz School».

MARXA NUPIAL

per En Montero, l'aymerich, En Gimenez, la Baró, la Xatari, etc., etc., i l'acte SORPRESA per les eminències líriques de la casa: complets, balls, jocs de mans, etc., etc. — Demà, a dos quarts de quatre: L'èxit del dia

L'AUDA DEL SENYOR ESTEVE preus econòmics. Vespre: TOTHOM A ROMEA A RIURE, amb el formidable programa d'Innocències. — Dimecres, a dos quarts de quatre: L'èxit dels èxits

LA VENTAFOOS

a dos quarts de sis i vespre: El meravellosa espectacle en cinc actes i 19 quadros, d'En Folch i Torres.

ELS PASTORETS

L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS

amb l'arribada dels Sants Reis. GASPARD, MELCIOR I BALTASAR que obsequiaran els nens i nenes que assistiran a l'espectacle. Es despata a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpereta i sarsuela

Direcció: J. Llimona

Mestres directors i concertadors: Francisco Palos i Martí Centi

Avui, divendres, tarda, a tres quarts de cinc, magnífica matinee a preus populars. Butaca, 2 pessetes. General, 0'50. La preciosa òpereta en tres actes: Libre de Frotos, música del mestre Amadeu Vives.

EL DUQUETTO

O LA DORTE DE VERSALLES

per la gentil triple comleasantant

MARY ISaura

i senyores Faryar, Conti (E.), Ferrando, senyora Ferrer i els senyors de León, Aquaviva, etc. Chor general. Cos de ball decorat nou. Riquíssima sarsuela. Magnífica presentació. Nit, a dos quarts de deu, el sarsel en un acte i tres quadros

LA FIESTA DE SAN ANTON

per les senyores Cassade, Ferrando, Ferrer, etc., i els senyors de León, Llimona, Oya, Oliva, Aquaviva, Ruiz, i chor general. La preciosa òpereta en tres actes, adaptació d'epanyola de Casimir Girat, música del mestre Emmerich Kaimann.

LA PRINCESA DE LA GRANJA

per les senyores Chaffer, Isaura i

Ferrer, i els senyors Llimona, de León, Benet (E.), Oya, Oliva, etc. — Demà, tarda, a preus populars.

«La degaresta i el pájaro azul»

Nit, «La tempestad», per les senyores Vela, Ferrando i Ferrer, i els senyors Enric Sagi-Bastos, Rosal, Aquaviva, Benet (E.), Oya, etc., i chor general. Dimecres, tarda, «El pájaro azul», i «Los sobrinos del capitán Granda». Nit, «El cabó primero». Te la debó, Santa Rita, per la senyora Vela i el senyor Fanyes. «Los sobrinos de Castilla», i «La alcañana», creacions de Lluís Vela, Enric Sagi-Bastos i restants interpretats. — La vinent setmana

ESTRENA A ESPANYA

de l'obra en un próleg i dos actes, original d'Eduard Marquina i Gregori Martínez Sierra, música del mestre Amadeu Vives.

BERGAMINO, EL LAMPO

S'admeten encàrrecs de localitats a comptaduria.

Gran Café Restaurant Tivoli

Gran concert cada dia, tarda i nit, pel renomnat QUINTET VILA. Econòmic i esmerat servei a la carta. Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.

Teatre Novetats

Companyia Catalana de l'insigne ANGEL GUIMERÀ

Primer actor i director, ALEXANDRE NOLLA. — Avui, divendres, nit, a les deu. El drama en tres actes, de N'Angel Guimerà.

TERRA BAIXA

decorat nou. — Demà, tarda, a les cinc, última representació en matinee econòmica. «Els pastorets». Nit, a les deu, dues estrenes, dues. El conte d'En Jor Català, escenificat en dos actes, i epilleg per En Josep Burgas.

L'AMORETA D'EN PIU

i el sarsel en un acte i dos quadros, d'En Josep Burgas. «L'estanquera maca o El contraban de l'amor». — Dimecres, tarda, a les quatre, «La Baldrón» i «Els pastorets». Nit, «L'amoreta d'En Piu» i «L'estanquera maca».

ELDORADO

COOLISEU DE VARIETATS

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu, extraordinari espectacle. Estupend programa. Projectió de notables pel·lícules. Gran quadro d'atraccions. GERMANES CASTELLANOLAS musicals; ALONDRA, ballarina clàssica; Resparció dels eminents artistes JOE AND FALLON, balls excentrics; AMERICANS; TROUPE LECUSSON; acrobates; GEAKS AND GEAKS, limitadors excentrics, i la simpàtica i notable artista.

PEPETA RAMOS (GOYITA)

Dimecres, nit, sensacional esdeveniment cinematogràfic. Estrena de la magnífica pel·lícula de sensacional argument, dividida en quatre toms.

EL PONT DELS SOSPIRS

Teatre Novetats

Demà, divendres, dia 30 de desembre de 1921, a les quatre de la tarda.

ELS REIS DEL SOLDAT

Gran funció patriòtica organitzada per l'excel·lentíssim senyor don Joan Marsans, i patrocinada pel

Círcol de l'Exèrcit i de l'Armada

a benefici dels soldats de la guarnició de Barcelona que lluiten a l'Àfrica.

SENSACIONAL PROGRAMA

Segon acte de l'òpereta «La holandesa», per la companyia del Teatre Doré, que dirigeixen Enric Larasó i Pep Vila.

QUADRO D'ATRACCIONS

El clown parodista PIPO i SEIFERT. La cancanista BLANCA DE NAVARRA.

La dansarina

MADO MINTY

del Principal Palace, entre altres balls donarà a conèixer la «Dansa guerrera», de Saint Saens. Gran concert per eminents artistes del Gran Teatre del Liceu.

La soprano

ADA SARI

cantarà «El ruis-òrd», d'Aubade; «El flauto mágico», de Mozart. El baríton

ENRIC MOLINARI

cantarà «Un ballo in maschera» (romança, «Eri tu...»), de Verdi. La contral

cantarà «Un ballo in maschera» (romança, «Eri tu...»), de Verdi. La contral

AGA LAHOWSKA

cantarà selectes romances.

MARIA LLACER

cantarà «Mamá morta», de «Andrés Chénica»; «Vissi d'arte», de «Tosca»; i «La chavala», de Rupert Chapí, acompanyant-los al piano el mestre Pasquale La Rotella.

HIPOLIT LAZARO

«O paradís!», «La africana»; «E lloceran la stela», «Tosca», i «La donna è móbile», «Rigoletto».

Acompanyarà el tenor Lazaro, al piano, el mestre Pietro Cimara.

Segon acte de la comèdia dels Quinteros «La prisa», per la companyia del teatre Goya, que dirigeix En Francesc Hernández, i de la qual és primera actriu, Na Carme Muñoz.

El teatre estarà artísticament guardat.

BANDES MILITARS

amentitzaran l'espectacle. S'admeten encàrrecs de localitats i donatius per als soldats al Círcol de l'Exèrcit i de l'Armada.

NOTA IMPORTANT: Donat el benefici de l'espectacle, queden anul·lats per a aquesta funció, tots els passats de taladro.

Teatre Català ROMEA

Dimecres, a dos quarts de quatre:

LA VENTAFOOS

a dos quarts de sis i vespre

ELS PASTORETS

L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS

amb l'arribada dels Sants Reis. GASPARD, MELCIOR I BALTASAR que obsequiaran els nens i nenes que assistiran a l'espectacle. Tòthom a Romea, a veure i aplaudir.

ELS PASTORETS

d'En Folch i Torres.

Teatre Victòria

Direcció Vallego. — Avui, divendres,

tarda, a dos quarts de cinc, «Cádiz» (dos actes) i «La canción del olvido». Nit, a dos quarts de deu, «El profeta Elias», «El entierro de la sardina», «Tentorio musical» i «La muerte loca». Es despata a comptaduria.

TEATRE COMIC

CIRC EQUESTRE

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, matinee, presentant-hi parlès AGUILLES HUMANES i altres artistes de la companyia. Nit, a dos quarts de deu, comiat dels celebrats ADRIAN I CHARLOT, gran èxit de LES AGUILLES HUMANES i de tota la companyia.

Teatre Poliorama

Companyia comica

QUELL JUAREZ-ASQUERINO

Avui, divendres, tarda, a les cinc matinee popular. Butaca platea amb entrada, una pesseta. La comèdia en tres actes, «Alfonso XII, 13». Nit, a les deu, popular. Butaca platea amb entrada, dues pessetes. La joguina en un acte, de Muñoz Seca, «Dentro de un siglo», i la caricatura de gran guinyol, en tres actes, «La quinta del misterio». — Demà, dissabte, tarda, a les cinc, matinee popular, «Clara Moore». Nit, a les deu, «Dentro de un siglo» i «La quinta del misterio». — Dimecres, tarda, a dos quarts de quatre, primera sessió, «Alfonso XII, 13». A les sis, sessió especial, «La quinta del misterio». Nit, a les deu, gran matinee, «La quinta del misterio» i «Dentro de un siglo». — Dimecres, 3 de gener, nit, solemnitat artístic-teatral. Estrena a Barcelona de la tragèdia gresca en tres actes, de Carles Arniches, «Es mi hombre», exclusivament d'aquesta empresa. Decorat nou de Bulhena, Girbal i Blay. Es despata a comptaduria.

Teatre Català ROMEA

COMPANYIA ITALIANA

13 úniques funcions per l'eminent actor

Comm. ALFRED DE SANCTIS

Queda obert l'abonament a l'admirable d'aquest teatre per a dotze funcions de nit.

DEBUT, 13 GENER 1922

Teatre Círcol de Sans

Dia primer de gener de 1923
DIADA DE CAP D'ANY
 Companyia de la primera actriu EL VIRA FREMONT
SENYORA AVIA VOL MARIR
 (J. Pous i Pagès)
 la xamosa cançonista MARY-PE
 i el quartet LACASA
 Els intermedis a càrrec de la
BANDA DEL CÍRCOL DE SANS
 Aviat, gran festival a benefici dels
 soldats que lluiten a Melilla, orga-
 nitzat per diverses entitats d'aquesta
 barriada.

PALACE CINE

GRAN SALÓ DE MODA
 Avui, divendres, tarda i nit, Gran
 sessions. Sensacional programa de
 gran èxit: «Actualitat Gaumont»;
 «Revel·la de Nadal»; «Darreres infor-
 macions de Melilla»; «Amor que re-
 dimetx», per Fabie Ward; «Viatge
 de nuvis», per El;
L'ABISME CONJUGAL

supèrba creació de Frank Mayo
 Blumengut, nit, extraordinari es-
 tament cinematogràfic. Estrena de
 la magnífica pel·lícula d'emoció i
 argument, dividida en quatre toms
EL PONT DELS SOSPIRS

Saló Catalunya

Gran Círcol de Moda
 Avui, divendres, Moda. Colossal pro-
 grama. Exit grandiosos de «Rebeca de
 la granja Sol», per MARY PICKFORD
 «El món d'un home»; «Revel·la de
 Nadal»; «Viatge de nuvis», per El;
 «Crisi de criats» (dibuixos);
 «El més valent del poble»; «Dime-
 cres viciat», la pel·lícula «A la ter-
 ra del moro», per DOUGLAS FAIR-
 BANKS.

Palau de la Música Catalana

DIADA DE CAP D'ANY
 A dos quarts de cinc de la tarda
 Les còpies MONTORINS, de Torroella,
LA PRINCIPAL DE PERELADA

LA PRINCIPAL DE LA BISBAL

ORFEO CATALA
 Direcció: MESTRE LLUIS MILLET
 Audició de sardanes. Primera audi-
 ción de les gúes per a cobla, pre-
 miades al

CONCURS PATXOT

d'enguany. Audició de la sardana
 per a tres còpies i cor.
CANT DE MAIG, CANT D'ALEGRIA
 Lletra d'En Joan Maragall, música
 del mestre Francesc Pujol, per les
 dites còpies i l'ORFEO CATALA.
 Localitzat, de tres a set de la tar-
 da, a l'Administració del Palau. Con-
 ditions especials per als senyors so-
 cís de l'Orfeo Catala.

Sala Aeljan

Fili de Pau Izabal
 35, Passeig de Gràcia, 35
 AVIS
 Havent de sortir cap a Itàlia, a

comptar compromisos artístics, el Di-
 rector d'aquesta Sala de Concerts

FEDERIC LONGAS
 se suspèn els CONCERTS fins al
 divendres 13 de gener de 1923, segons
 programen que s'anunciaran oportu-
 nament.

Frontó Principal Palace

Avui, divendres, tarda, no hi ha
 partit.
 Nit, a un quart d'onze. Extraordi-
 nari partit de pilota a cistella a 40
 punts.
 Vertells: GOMIA i VEGA.
 Blas: YRGOYEN i HERRONDO
 petit.

BOHEMIA-MODERNISTA

Demà, 31 de desembre
BALL DEL RAIM
 Aquest ball serà seguit, alternant amb

la banda MOLESIAS, un piano de ma-
 neta.

BUNYOLS, XURROS,
RAIMS I MANCANTILLES

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Grandios exit de
CANDELARIA MEDINA

DIVERSONS PARTICULARS

Vetllades arenyenques

TEATRE CATALA: ROMEO—Avui,
 vespere. Funció de bromes: COME-
 DIA DE COMEDIES, LA MARTA
 NUPCIAL i l'acte de sorpresa de la
 Innocentada.

Vals: Sombrelleria Gili, Hospital,
 18. Relotgeria Mullor, Davallada de
 la Presó, 8, i a l'Administració del
 Teatre.

Tenint lloc durant el mes de gener,
 l'actuació de la companyia del Com-
 De Sanetis, oportunament s'avisarà
 la represa d'aquestes vetllades.

Serveis de la Companyia Trasatlántica

LINEAS A ANTILLES, MEXICO, NOVA YORK I COSTAFIRME
LEON XIII
 El vapor
 sortirà el 25 de gener de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a
 Nova York, Havana, Veracruz i Port Mèxic.
 El vapor
REINA MARIA CRISTINA
 sortirà el 16 de gener de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Corna cap a
 Havana i Veracruz. Admet carga i passatge per a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.
 El vapor
BUENOS AIRES
 sortirà el dia 10 de gener de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix
 cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Co-
 lon, San Juan, Curacao, Puerto Cabello i La Guayra. Admet carrega i passatge amb tras-
 bord cap a Veracruz.
LINEA AL RIO DE LA PLATA
REINA VICTORIA EUGENIA
 El vapor
 sortirà el dia 4 de gener de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de
 Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.
LINEA DE FILIPINES
LEGASPI
 El vapor
 sortirà el 29 de desembre de Barcelona, cap a Port-Saïd, Colombo, Singapore i Manila.
LINEA DE FERNANDO POO
CATALUNA
 El vapor
 sortirà el dia 2 de gener de Barcelona amb escales a València i Alacant, i el 7 de Cadix cap a
 les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermèdies i Fer-
 nando Poo.
 A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlántica té establerts els especials dels
 ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York, les sortides dels quals no
 són fixes i s'anunciaran oportunament en cada viatge.
 Aquests vapors admeten carrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals
 la Companyia dona allotjament i tracte emerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els
 vapors tenen Telègraf sense fils.

Comandes

FA FALTA

nova, sabent costar bé a mà i a
 màquina, amb bones referen-
 cies, per a treballar. Escude-
 llers, núm. 17, botiga.

Lloguers

Pianos de lloguer de ve-
 ris preus. Bruch
 n.º 70, entresol. C. BIERER

Vendes

Cups per a oli d'oliva
 catada 1200 carques, dis-
 ponibles.
 WAD-RAS, NUM. 197

Joies d'ocasió

Suïsses i sorvals plata, a
 pes. Compro or, plata, platí
 brillant perles.
 Joieria de J. Múñoz
 Rambla de les Flors, 8 A
 i Cardener Casesas, 1

Tapissos pintats

La casa més important d'Es-
 panya. Especialitat en tap-
 issos pintats. Exposició con-
 tinua de quadros a l'oli, gra-
 via, oleogràfies, etc. Fabri-
 cació de quadros i mobles.
 Acompleixen aquests treballs
 a l'arquitectura F. Montu-
 cós, 87, tel. núm. 4, final de
 la Rambla.

FABRICA DE PANYERIA

de Valentí Soler
 Fabricat tot amb matèries no-
 ves. Garantia de bon resul-
 tat i preus baixos. Venda de
 retalls als diàmetres d'armes.
 AVINYO, núm. 7, carrerons
 (cantonada Fernando).

Avisos

Traduccions comercials
 com anglès, francès, ale., etc.
 Rambla Catalunya, 86

Administració de lloguers
 antiop de lloguers amb ga-
 rantia. Sr. DRETS, BILBAO,
 120, segon, segon. De 6 a 7.
 Telefon núm. 3.811 A.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que'necessita per a fer-les
 Antiga Casa, 2, COSTAS, Palla, 13 i 5 prel.

Desitjo en consignació

ciments fent-me càrrec dels ports. Dirigir-se a Francesc
 Segovia, Pañuelas, 10, MADRID. Apartat propi.

La infermera o mestressa de casa

Atendrà tots els seus cures amb rapidesa, reser-
 va, higiene i comoditat el foc concentrat **THE-
 ROX**, el que desenrotlla més calor amb menys
 despesa i únic que no es desfa

De venda a Barcelona

Especialitat Lofy, Pelajo, 56. «El Siglo», Rambla dels Es-
 tudis, 5, Portmany i C.º, Fernando, 1, i Rambla de les Flors,
 18. Lapi i Capdevila, Fernando, 18. Joaquim Perarnau,
 Provencas, 33.
 Tarragona: Bernabé Martí, Sant Agustí, 3. Concede-
 nari exclusiu per a Espanya: Exclusives LOT, Apartat de
 Correus, 609, Barcelona.

Aixarop del professor GIROLAMO

Polcos i Catxels **Pagliano** (de Florencia)

El millor deparat i refrescant
de la sang

65 anys d'èxit creixent
 són la millor recomanació

Exigiu sempre el nom del professor
GIROLAMO

Se ven en les principals farmacies i drogueries

Única agent a Espanya:

J. Uriach i C.º: Bruch, 49: Barcelona

Immens assortit en binocles per a
TEATRE en nacre, pell i esmalt

Des de

35 Ptes.

Impertinents en xapa d'or, plata, conxa
 i galalithe, models variadíssims

Carles Tutusaus, Optic-Fabricant

Boqueria, 22. - Raurich, 2
BARCELONA

Catarro dels nois

L'Anti-catarro Borbonet, és el veritable espedient adre-
 cat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis
 i totes formes de tos de les criatures.
DIPOSITS Farmàcia de l'Aviator, Carders, 44. Doctor An-
 dreu J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Estels i cartells en rajoles de València, Majòliques,
 Watons, Teula plana. — Sucursal: Salmerón, 43
CASA MATRIU: VALENCIA

CONTRA LA TOS PASTILLAS
PECTORALES
DE
G.F. MERINO E HIJO